EGER VIDÉK KINCSEI EGYESÜLET
HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA
2014-2020

Tartalom

Vezetői összefoglaló 3
1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz 5
2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata 7
3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása 14
4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése 17
4.1 Helyzetfeltárás 17
4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések 28
4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások 31
4.4 SWOT 34
4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása 348
5. Horizontális célok 39
5.1 Esélyegyenlőség 39
5.2 Környezeti fenntarthatóság 42
6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása 42
7. A stratégia beavatkozási logikája 42
7.1 A stratégia jövőképe 42
7.2 A stratégia célhierarchiája 43
8. Cselekvési terv 44
8.1 Az intézkedések leírása 44
8.2 Együttműködések 58
8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei 59
8.4. Kommunikációs terv 70
8.5. Monitoring és értékelési terv 72
9. Indikatív pénzügyi terv 74

Vezetői összefoglaló

1. Legfontosabb szükségletek, lehetőségek

- Településeink belterületi mellékútjainak állapota hagy kívánnivalót maga után, ennek orvoslására többek között a TOP és a Vidékfejlesztési Program (VP) horizontális lehetőségei adottak, mint ahogy a mezőgazdasági utak és külterületi utak fejlesztésére is.. Ehhez kapcsolódóan viszont buszvárók, esőbeállók, pihenők fejlesztésére is szükség mutatkozik, sok esetben elhanyagolt, funkcióját nem látja el, vagy nincs. Kerékpárutak , autóutak épülnek a térségben és a szomszédos térségekben is, így adott a „ ráhordásos" fejlesztési lehetőség e tekintetben (pl. kerékpáros pihenőpontok a Bejárható Magyarország Programmal összhangban)
- A térségben komoly környezetkárosító tényező nincs, viszont fontos a környezeti értékek védelme, állagmegóvása, mely megújuló energia használattal, energetikai racionalizálásokkal , közlekedési szemléletfejlesztéssel, zöld felületek növelésével történhet.

  A térségnek gazdag az épített környezete , viszont jelentős települési szinten a kihasználatlan, elhanyagolt állapotban lévő épületek/építmények száma, melyek funkcionális célú felújítási lehetősége adott.
- Népi hagyományokra, tevékenységekre, zenei kultúrára, gasztronómiára épülő rendezvényeink finanszírozása egyre nehezebben megoldható, melyek támogatása indokolt az élhetőbb körülmények és a közösségek fejlesztése okán. Utóbbi tekintetében fontos a közösségi életnek teret adni mind zárt, mind külső tér tekintetében.
- Örökségként tekint a közösség a térségi tufába vájt barlanglakásokra, kaptárkövekre, egyéb a múltban funkciót ellátó vájatokra, melyek megőrzése, újszerű funkcionálása szükséges.
- A társadalmi viszonyainkra jellemző az elöregedés,a munkanélküliség, az elvándorlás, a szegénység.. Ennek orvoslása túlmutat a LEADER stratégián, viszont az érintett közösség aktiválására irányuló fejlesztés mindenképp lehetőség.
- Civil szervezeteink száma alacsony, azok szerepe viszont jelentős a közösségi élet terén. Szükséges a civilek megerősítése.
- Társadalmunk egészségügyi helyzete romlik, különösen a mélyszegénységben élők, azon belül is a gyermekek veszélyeztetettek. Jellemző együttesen térségünkben a nem kielégítő táplálkozás és a mozgáshiányból fakadó egészségügyi veszélyeztetettség is. Bár előbbi probléma összetett társadalmi-politikai megoldást igényel, utóbbi tekintetében teret teremthetünk a mindenki számára elérhető sportolási lehetőség, mozgás gyakorlására.
- Jellemzően a kedvezményezett besorolású településeinken problémát okoz az információáramlás hiánya, az IT intelligencia. Ennek orvoslására szükség van annak érdekében, hogy a társadalmi

folyamatokban való részvétel, a szolgáltatások elérhetősége biztosított legyen minden lakos számára. E mellett a kommunikáció terén is a közösségi terek meglétének hiánya, vagy fizikai leépültsége akadályozza a közösségi életet, ezáltal az információáramlást.

- A működő szolgáltatásokat végző vállalkozások száma jelentős, 2000 db fölötti térségünkben, melynek túlnyomó része mikrovállalkozás, de tőkehiánnyal és pályázati lehetőségek hiányával küzdenek. Megerősítésük a térség gazdasági helyzetét javíthatja, munkahelyeket tarthat meg és teremthet, csökkentheti az elvándorlást.

2. Elérendő célok

Jövőkép: Élhető vidék

Átfogó célok:

- Megfelelő vidéki életminőségi feltételek kialakítása, elvándorlás csökkentése
- Versenyképes helyi gazdaság
- Mérsékelt kirekesztettség és újratermelődő szegénység
- Környezettudatos közösség
- Munkahelyek számának megőrzése, növelése

Speciális célok:

- Helyi mikrovállalkozások versenyképességének növelése, kapacitásának fejlesztése, piaci pozíciójuk megerősítése, innováció.
- Rendezett településkép, épületek funkcióinak kialakítása
- Helyi hagyományok ápolása, fejlesztése
- Sporttevékenység fejlesztése, egészségmegőrzés
- Kommunikációs szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése
- Közösségek erősítése, fejlesztése, integráció

3. Tervezett intézkedések

Intézkedések:

- Helyi mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése

- Élhetőbb települések kialakítása
  1.célterület: Rendezett településkép és funkciók kialakítása.
  2.célterület: Hagyományok ápolása, közösségek építése
  3.célterület: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés javítása
  4.célterület: Egészségmegőrzés, sporttevékenység lehetőségének kialakítása

- Civil szervezetek eszközbeszerzése

- Közösségfejlesztő animátor képzés

4. A munkaszervezet bemutatása

A tervezésben részt vevők és tevékenységük egyesületi szinten:

Általánosan : a lefedettségen működő költségvetési szervek, civil szervezetek, vállalkozók és magánszemélyek. Projektötletek megfogalmazása.

HACS szervezeti megközelítésben:

- Közgyűlés: kontroll, döntéshozatal, tervezési fórum (vállakozói arány: 30,36% ; civil arány: 41,07%)
- Elnökség: tervezés koordinálása, döntések, közvetítés a Közgyűlés felé (vállalkozói arány: 25% ; civil arány: 37,5%)
- Munkaszervezet: szervezés, kommunikáció, információáramlás, HFS tervezet összeállítása, közvetítés az Elnökség felé
- Tagok és egyéb helyi szereplők: együtt gondolkodás, projektötletek benyújtása

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz

1. A HFS és az EU2020 stratégia:

- Az EU2020 stratégia egyik célja, hogy a foglalkoztatás aránya a 20-64 éves korosztályban elérje a 75 %-ot. A HFS kapcsolódása több ponton is fellelhető ezen a téren. Átfogó célunk a munkahelyek számának megőrzése, növelése, intézkedéseink közt szerepel továbbá többek között a helyi mikrovállalkozások fejlesztése, de közvetve szolgálja ugyanezt az élhetőbb települések kialakítása intézkedésünk és a közösségfejlesztő animátor képzés is. E mellett a kiválasztási kritériumok preferálják azon fejlesztéseket, mely munkahelyek teremtését vállalja.

- Másik cél, mely HFS-ünkhöz kapcsolódást jelent az éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás. Bár ezen célkitűzést számos OP priorizálja és horizontálisan támogatja , LEADER csoportunk is hozzájárul átfogó célkitűzésével, mely egy környezettudatos közösséget határoz meg. Intézkedéseink keretében kiválasztási kritériumaink meghatározásánál preferáljuk ezen fejlesztéseket.

- Az oktatási EU2020 cél tekintetében szintén van kapcsolódás, mégpedig az animátor képzés intézkedés illetve az élhetőbb települések intézkedésen belül a kommunikációs célterület képzése révén.

- Kapcsolódási pont továbbá a „ küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen” EU2020 cél, mellyel kapcsolatban átfogó célunk a mérsékelt kirekesztettség és újratermelődő szegénység, intézkedéseink közül az élhetőbb települések kommunikációs képzést is magába foglaló célterülete és a közösségfejlesztő animátor képzés vonatkoztatható. E mellett az EFOP 1.7 intézkedés kapcsolódik.

2. A HFS és a Partnerségi Megállapodás (PM):

- Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása a PM egyik tematikus célja, melyhez a HFS-ümk kapcsolódik a megfelelő vidéki életminőségi feltételek kialakítása, elvándorlás csökkentése átfogó céllal illetve az élhetőbb települések intézkedés kommunikációs célterületével.

- A PM célja a kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása, mely a HFS a versenyképes helyi gazdaság átfogó céljában, a horizontális VP intézkedéseiben, illetve a mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése intézkedésben jelenik meg.

- A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása, mint PM tematikus cél szintén megjelenik a HFS-ben. Átfogó célkitűzés a környezettudatos közösséget határozza meg. Intézkedéseink keretében kiválasztási kritériumaink meghatározásánál preferáljuk ezen fejlesztéseket.

- A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem tematikus cél kapcsolódása a HFS-ben a mérsékelt kirekesztettség és újratermelődő szegénység átfogó cél, intézkedéseink közül az élhetőbb települések kommunikációs képzést is magába foglaló célterülete és a közösségfejlesztő animátor képzés vonatkoztatható. E mellett az EFOP 1.7 intézkedés kapcsolódik szervesen ezen célokhoz, mely HFS-ünk intézkedései közt megtalálható.

3. A HFS és a Vidékfejlesztési Program (VP):

A LEADER HACS-ok működésének EMVA finanszírozása megalapozza a VP kapcsolódást. A HFS átfogó céljai és intézkedései mind a 6 VP prioritáshoz kapcsolódik, de elsősorban a 6. prioritás jelenti az alapvető kapcsolatot: A **társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben.**

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

1. Tervezési folyamat, információáramlás

A helyi tervezési folyamatban célunk az , hogy az akcióterületünkön élő szereplők megismerkedjenek a 2015-2020-as időszak Vidékfejlesztési Program, illetve további Operatív Programok vidékfejlesztést érintő intézkedéseivel és elképzeléseikre, a helyi igényekre alapozva építsük fel az akciócsoport Helyi Fejlesztési Stratégiáját.

A HFS tervezés meghirdetésének, tájékoztatás módjai:

- internetes honlapokon történő meghirdetés (saját, önkormányzati, civil, média)
- elektronikus levél formájában közvetlen módon történő tájékoztatás
- települési szintű közvetlen fizikai megkeresés
- székhelyünkön történő ügyfélfogadás
- fórumok, kerekasztalok

A tervezési folyamatban bárki részt vehet, aki a térség fejlődését tartja szem előtt.

A párbeszéd a térség szereplőivel a következőképpen biztosított:
- elektronikus információáramlás útján
- fórumokon, kerekasztalok esetében személyesen
- ügyfélfogadás esetén egyedileg személyesen
- papír alapú kommunikáció (személyesen, vagy postai úton)
- közgyűlés

Az e-mail-en történő információáramlás gyakorisága napi szintű, dokumentáltsága elektronikus. A párbeszédek során a tervezést érintő konkrétumok feljegyzése papír alapon történhet, gyakorisága változó, átlagosan heti 2-3 alkalom. Fórumok tartása a településeinken 3 havonta minimum 2 db, a tervezési időszakban , illetve pályázati időszakban gyakoribb. Ennek kapcsán jelenléti ív felvétele, fotók készítése, emlékeztetők írása történik. Az ügyfélfogadás teljes munkaidőben történik, regisztrációs lap alapú dokumentációval. A papír alapú kommunikáció változó gyakoriságú, postakönyv és irattározás mellett. A HACS közgyűlése amellett, hogy döntéshozatali tevékenységről beszélünk teret ad a helyi szereplők megszólításának is. Dokumentálása jelenléti ívvel, fotókkal, jegyzőkönyvvel történik.

2. A közösség bevonása érdekében végzett tevékenységek bemutatása:

A közösség bevonására a tervezési időszakban a HACS a következőket hajtotta végre:

- A tervezés kezdeti szakaszában települési fórumok meghirdetésére került sor, melyet a honlapunkon és az Agria Tv Bt. honlapján tettünk láthatóvá az érdeklődők számára. Emellett az önkormányzatokon keresztül hirdettünk, települési honlapokon, helyi médiában. Továbbá személyes és telefonos megkeresések történtek. Tervezett, meghirdetett fórumaink:

Település	**Helyszín**	**Cím**	**Időpont**
Egerszalók	Faluház	Egerszalók, Kossuth L. u. 17.	2015. október 13. (kedd) 17.00 óra
Demjén	Művelődési Ház	Demjén, Petőfi u. 17.	2015. október 14. (szerda) 17.00 óra
Egerbakta	Önkormányzat nagyterme	Egerbakta, Bátori út 12.	2015. október 15. (csütörtök) 17.00 óra

Noszvaj	IKSZT	Noszvaj, Kossuth u. 1.	2015. október 16. (péntek) 17.00 óra
Andornaktálya	volt Általános Iskola	Andornaktálya, II. Rákóczi F. út 73.	2015. október 19. (hétfő) 17.00 óra
Egerszólát	Közösségi és Szolgáltató Központ	Egerszólát, Fő út 17.	2015. október 19. (hétfő) 17.00 óra
Maklár	Közösségi Ház	Maklár, Templom tér 7.	2015. október 20 (kedd) 17.00 óra
Novaj	Művelődési Ház	Novaj, II. Rákóvzi F. u. 6.	2015. október 21. (szerda) 17.00 óra
Verpelét	Petőfi Sándor Közösségi Ház	Verpelét, Kastély u. 8.	2015. október 27. (kedd) 17.00 óra
Felsőtárkány	Faluház	Felsőtárkány, Fő út 350.	2015. október 28. (szerda) 17.00 óra
Szarvaskő	Könyvtár	Szarvaskő, Rákóczi u. 1.	2015. október 29. (csütörtök) 17.00 óra
Ostoros	Önkormányzati Hivatal Tanácskozó terem	Ostoros, Hősök tere 4.	2015. október 30. (péntek) 17.00 óra
Kerecsend	Kerecsendi Malompark	Kerecsend, Jókai út 9-11.	2015. október 31. (szombat) 17.00 óra

1.sz.táblázat

A tervezésnél az a cél, hogy biztosítsuk a széles nyilvánosság számára az információhoz való hozzájutást. Ezért készítettünk a Vidékfejlesztési Program vidéki térségeket érintő lehetőségeiről és a LEADER tervezésről egy hasznos, átlátható diasort, melyet minden megtartott fórumon az érdeklődők megtekintettek, a prezentációt meghallgatták, azt kérésre a jelenléti íven megadott e-mail címre is eljuttattuk. Emellett az agrárium szereplőit -ha igényt tartottak rá – szintén egy külön összeállított diasor mentén tájékoztattuk a jövőbeni lehetőségekről. A fórumokon belül egy olyan kommunikációs folyamatot értünk el, amely egy döntés előkészítésnek az első része. A folyamatos és kölcsönös információ-áramlás során a közvetlenül vagy közvetetten érintett szereplők (szervezetek vagy egyének) szabadon nyilváníthattak véleményt, fogalmazhatták meg terveiket. A helyi szereplők közvetlenül bekapcsolódhatnak így a saját mindennapi életüket meghatározó fejlesztési folyamatokba. Nagy hangsúlyt fektettünk a fórumokon arra, hogy a pályázni kívánók megismerkedjenek az együttműködésben megvalósítható pályázati felhívásokkal. A gazdaság különböző ágazati szereplőinek felhívtuk a figyelmüket, hogy a projektjeik összekapcsolásával magasabb pályázati összegre, jobb pozícióval tudnak támogatási kérelmet benyújtani. Ezen gondolat erősítésével megvalósítottuk az ágazatköziség elvét , illetve azzal már alapvetően, hogy a fórumokon közösen gondolkoztunk, az ágazati összefüggéseket, a komplexitást kerestük.

- Projektgyűjtő adatlap formátumot készítettünk, mely letölthető honlapunkon, vagy személyesen nyomtatva is rendelkezésére áll a szereplőknek. Természetesen a projektötleteket más formában is elfogadjuk, illetve a fórumokon és kerekasztal megbeszéléseken tett szóbeli javaslatokat is dokumentáljuk . A beérkezett projektötletek és egyéb módon megállapított igények megfelelő áttekintést biztosítanak, megalapozzák többek között a célokat, az intézkedéseket.
- Önkormányzati kerekasztal beszélgetést hívtunk össze székhelyünkön
- A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet szerint kedvezményezett három településünk tekintetében (Verpelét, Kerecsend, Egerbakta) a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzatok vezetőivel és a SZETA helyi szervezetének vezetőjének részvételével kerekasztal beszélgetést folytattunk, ahol megfogalmazódtak az igények lehetőségeink mentén. A kerekasztal beszélgetés során a SZETA és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetői véleménye megegyezett abban, hogy a lehatárolások figyelembe vételével olyan humán erőforrás fejlesztésre lenne szükség, melynek eredménye a hátrányos helyzetű közösségek összetartása, tudásátadás, közösségi szervezés által az emberek mobilizálása.

3. Tervezői kör, szerepek:

A tervezésben részt vevők:

Általánosan : a lefedettségen működő költségvetési szervek, civil szervezetek, vállalkozók és magánszemélyek. Projektötletek megfogalmazása.

HACS szervezeti megközelítésben:

- Közgyűlés: kontroll, döntéshozatal, tervezési fórum (vállakozói arány: 30,36% ; civil arány: 41,07%)
- Elnökség: tervezés koordinálása, döntések, közvetítés a Közgyűlés felé (vállalkozói arány: 25% ; civil arány: 37,5%)
- Munkaszervezet: szervezés, kommunikáció, információáramlás, HFS tervezet összeállítása, közvetítés az Elnökség felé
- Tagok és egyéb helyi szereplők: együtt gondolkodás, projektötletek benyújtása

Települési szintű szféra-arányok HACS-on belül:

Település	Közszféra		Civil		Üzleti		Összesen	
(2015)	Szám	Százalék	Szám	Százalék	Szám	Százalék	Szám	Százalék
Andornaktálya	1	6,25	4	17,4	2	11,77	7	12,5
Egerszalók	1	6,25	1	4,35	1	5,88	3	5,36
Demjén	1	6,25	1	4,35			2	3,57
Egerbakta	1	6,25	2	8,7	1	5,88	4	7,14
Egerszólát	1	6,25	1	4,35	2	11,77	4	7,14
Kerecsend	1	6,25	4	17,4	1	5,88	6	10,71

Maklár	1	6,25	1	4,35	3	17,63	5	8,93
Nagytálya	1	6,25	1	4,35			2	3,57
Noszvaj	1	6,25	2	8,7			3	5,36
Novaj	1	6,25	2	8,7	2	11,77	5	8,93
Ostoros	1	6,25	1	4,35	2	11,77	4	7,14
Szarvaskő	1	6,25			1	5,88	2	3,57
Tarnaszentmária	1	6,25					1	1,79
Verpelét	1	6,25	3	13	2	11,77	6	10,71
Felsőtárkány	1	6,25					1	1,79
Feldebrő	1	6,25					1	1,79
Összesen	16	100	23	100	17	100	56	100

2.sz.táblázat

A szféra-arányok megfelelnek a 1303/2013/EU rendelet 32. cikk (2) bek. b) pontjának.

4. Az érintettek javaslatai és azok beépülése a stratégiába:

A Polgármesteri Kerekasztal megbeszélés alapján az alábbi javaslatokkal járultak hozzá a szereplők a stratégia kialakításához:

- közfoglalkoztatottak, hátrányos helyzetűek képzése
- erő- és munkagépek beszerzése
- piacfejlesztés
- épületek rekonstrukciója, funkcionálása
- szennyvíz kezelés megoldása
- fitnessz terek kialakítása
- parkok, hagyományőrző terek rendezése
- IT települési fejlesztések
- kerékpárutak, egyéb úthálózatok kiegészítő infrastruktúra fejlesztése
- hagyományőrző rendezvények finanszírozása

Az elhangzott ötletek terén arra jutottak a szereplők, hogy azokra vagy a VP horizontális felhívásaiban, vagy a LEADER stratégián belül lesz lehetőség pályázni, illetve szennyvíz kezelés terén a 2000 fő fölötti településeknek ezen a téren a KEHOP nyújt segítséget. A stratégia cselekvési terve tartalmazza azokat a VP intézkedéseket, illetve stratégiai intézkedéseket, melyek fent sorolt fejlesztéseket lehetővé teszik.

A hátrányos helyzetű közösségek (kiemelten a roma közösség) támogatása témakörben megtartott fórumunkon az alábbi ötletek fogalmazódtak meg:

- roma tájház, múzeum létrehozása
- ifjúsági ház kialakítása
- játszóterek, sportterek fejlesztése
- rendezvények finanszírozása
- roma könyvek, irodalmi produktumok kiadása
- humán erőforrás képzés, animátor képzés

A fórum során megegyeztek az álláspontok - a SZETA gyakorlati tapasztalatai alapján - a tekintetben, hogy a LEADER programban – figyelembe véve a lehatárolásokat – olyan humán erőforrás fejlesztésre lenne szükség, melynek eredménye a hátrányos helyzetű közösségek összetartása, tudásátadás, közösségi szervezés által az emberek mobilizálása. A közösségnek szüksége van a településeken olyan szervezőkre, mely személyek közülük nőnek ki, fiatalos lendületűek és elhivatottak. Megmozgatja a közösséget, átadja a szükséges információkat, tevékenyen segít többek között annak érdekében, hogy a munkaerő mint kínálat megtalálja a keresletet. A LEADER-ben más jellegű szakképesítést ne vigyünk, mert arra a Munkaügyi Központon keresztül lesz lehetőség. Nem szükséges feltétlenül külön kezelni ezt a projektet az EFOP 1.7. intézkedéstől.

A fent sorolt ötletek terén megegyeztünk abban, hogy azokra vagy a VP horizontális felhívásaiban, vagy a LEADER stratégián belül lesz lehetőség pályázni. A stratégia cselekvési terve tartalmazza azokat a VP intézkedéseket, illetve stratégiai intézkedéseket, melyek ezt lehetővé teszik.

<u>További projektötletek a stratégia intézkedéseinek tükrében:</u>

Gazdaságfejlesztés:

Projektötlet jellege	***Illeszkedő intézkedések***	***Beérkezett ötletek száma (db)***
Szolgáltatásfejlesztés	LEADER, VP 6.2.1,VP 6.4.1,VP 16.3.1,VP 19.3.1, VP 19.9.1.	12
Termék előállítás, piacra jutás	VP 6.2.1,VP 6.4.1,VP 16.3.1,VP 19.3.1,VP 16.4.1.	7

3.sz.táblázat

- *Településfejlesztés*

Projektötlet jellege	***Illeszkedő intézkedések***	***Beérkezett ötletek száma (db)***
Infrastruktúra fejlesztés, településkép	LEADER, VP 7.2.1,VP 7.4.1,VP 19.3.1.	23
Hagyományőrző rendezvények	LEADER	4
Kommunikáció	LEADER	3
Egészség, sport	LEADER	3
Civil tevékenység fejlesztés	LEADER	3
Közösségfejlesztés, hátrányos helyzet	LEADER, EFOP 1.7	2

4.sz.táblázat

5. A közösség részvételét alátámasztó események

Település	*Helyszín*	*Esemény*	*Időpont*	*Projekt adatlap (db)*	*Résztvevők létszáma*
Egerszalók	Faluház	Fórum	2015. október 13. (kedd) 17.00 óra	6	10 fő
Demjén	Művelődési Ház	Fórum	2015. október 14. (szerda) 17.00 óra	9	8 fő
Egerbakta	Önkormányzat nagyterme	Fórum	2015. október 15. (csütörtök) 17.00 óra	2	5 fő
Noszvaj	IKSZT	Fórum	2015. október 16. (péntek) 17.00 óra	14	10 fő
Andornaktálya	volt Általános Iskola	Fórum	2015. október 19. (hétfő) 17.00 óra	4	12 fő
Egerszólát	Közösségi és Szolgáltató Központ	Fórum	2015. október 19. (hétfő) 17.00 óra	2	6 fő
Maklár	IKSZT	Fórum	2015. október 20 (kedd) 17.00 óra	1	6 fő
Novaj	Művelődési Ház	Fórum	2015. október 21. (szerda) 17.00 óra	2	6 fő
Verpelét	Petőfi Sándor Közösségi Ház és Könyvtár	Fórum	2015. október 27. (kedd) 17.00 óra	5	12 fő
Felsőtárkány	Faluház	Fórum	2015. október 28. (szerda) 17.00 óra	1	7 fő
Szarvaskő	Könyvtár	Fórum	2015. október 29. (csütörtök) 17.00 óra	5	6 fő
Ostoros	Önkormányzati Hivatal Tanácskozó terem	Fórum	2015. október 30. (péntek) 17.00 óra	1	6 fő

Kerecsend	Kerecsendi Malompark	Fórum	2015. október 31. (szombat) 17.00 óra	10	13 fő
Eger	HACS iroda	Polgármesterek kerekasztal megbeszélése	2015. október 07. (szerda) 13.00 óra		16 fő
Eger	HACS iroda	Egyeztető fórum Roma Nemzetiségi Önkormányzatok és a SZETA képviselőivel	2015. november 11. (szerda) 9.00 óra		3 fő
			ÖSSZESEN:	**62**	**126**

5.sz.táblázat

A fórumokról készült emlékeztetőt, jelenléti íveket, fotókat, meghívókat az Eger Vidék Kincsei Egyesület (3300 Eger, Mocsáry Lajos u.1.) irodájában meg lehet tekinteni.

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

A Helyi Akciócsoport területe: 430.71 km²
Teljes területtel jogosult települések száma: 16 db
Külterülettel jogosult települések száma: 0 db
A támogatásra jogosult lakónépesség: 27865 fő

Területi lehatárolás az alábbi szempontrendszerben:

1. **Földrajzi, társadalmi, gazdasági koherencia/homogenitás, közös jellemzők:**

A vidékfejlesztési közösség területe Heves megyén belül az Egri járás egy részét fedi. Földrajzilag összefüggő terület jellemzi. (1.sz.térkép)

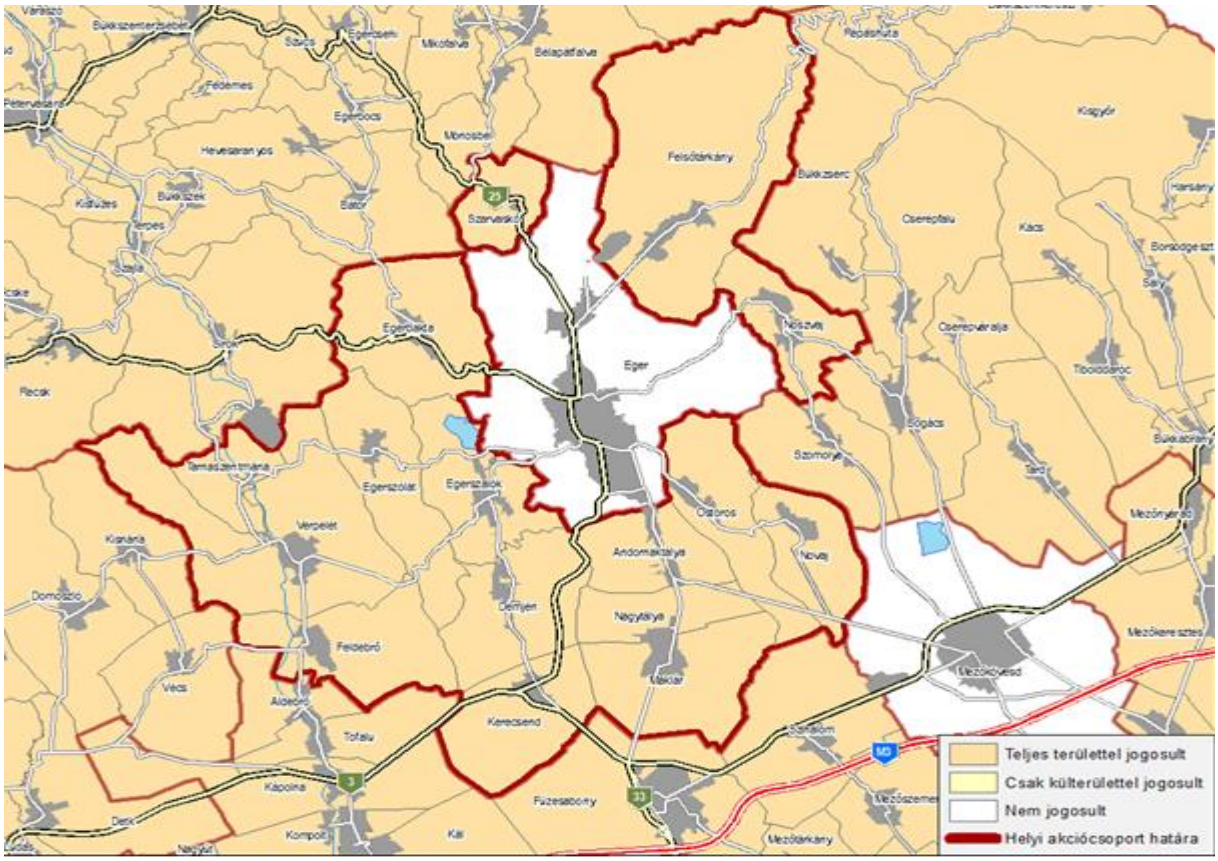

1.sz. térkép (forrás: www.teir.hu)

A térség földrajzi helyzeténél fogva változatos tájképi értékekkel rendelkezik, mégis egységes tájegységként aposztrofálható, hisz a Bükk hegység lábától annak hegyvonulatáig terjed. A lefedettség összes települése része az Egri történelmi borvidéknek. Az akcióterület Eger MJV és külterülete kivételével a teljes vidéki térséget fedi. Településeink: Andornaktálya, Demjén, Egerbakta, Egerszalók, Egerszólát, Feldebrő, Felsőtárkány, Kerecsend, Maklár, Nagytálya, Noszvaj, Novaj, Ostoros, Szarvaskő, Tarnaszentmária, Verpelét. Társadalmi viszonyainkat jellemzi, hogy a támogatásra jogosult lakónépesség aránya optimális tervezési egységre ad lehetőséget. Eger MJV közvetlen vonzáskörzete a területi lefedettség, melynek következménye az azonos szolgáltatási körzet, munkába járási szokások hasonlósága. Többek között az Egri Kistérségi Többcélú Társulása útján a múltban közös projektek, szolgáltatások jelentek meg. Közös történelmi, kulturális örökség köti össze a térség szereplőit, mely közös gondolkodást, együvé tartozást generál. A gazdasági környezet is általános tekintetben azonos, jellemzően meghatározó a mikrovállalkozási szint, a mezőgazdaság - ezen belül is a borászat- , a szolgáltatási szektor – ezen belül is a turizmus szerepe.

2. Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek:

Településeink az Egri Kistérségi Többcélú Társulásban csoportosultak a korábbi időszakban, mely 2011-ig munkaszervezettel koordináltan működött és jelentős közös szolgáltatásokat üzemeltetett a

következő területeken: hulladékgazdálkodás, területfejlesztés, egészségügyi és szociális ellátás, oktatás –nevelés, közművelődés, turisztika stb. Az akciócsoport területén található települések jövőbeli kapcsolatának tartósságát bizonyítja a több közös projektet megvalósító Területfejlesztési Társulás. Ezen kívül közmű üzemeltetését is közösen látják el a települések, ilyen például a Laskómenti Szennyvíztisztító. Térségünkben körjegyzőségként működik együtt Nagytálya- Maklár, Kerecsend- Egerszalók- Egerszólát, Noszvaj- Felsőtárkány, Ostoros- Novaj önkormányzata. Közoktatási mikro társulásban látták el alapfokú oktatási feladatukat a következő önkormányzatok: Nagytálya- Maklár, Demjén- Egerszólát, Noszvaj- Novaj, valamint Ostoros, Egerbakta, Egerszalók, Demjén, Egerszólát, Andornaktálya- Egerrel. A 2012-13 évi szabályozás értelmében az intézményi működtetés és fenntartás átszervezési lehetősége adódott, melyet adottságaikhoz mérten abszolváltak a települések. Mindezeket megelőzően a településeknek a gáz-közmű beruházásokra megalakított társulásokban voltak közös együttműködéseik.

Az együttműködés tehát nem új keletű a térség szereplői tekintetében.

Az együttműködések nem szakadtak meg azáltal, hogy fenti társulás hatásköre szűkült, a LEADER szervezet működése, működtetése példázza ezt. A nehézségeket a vidéki önkormányzatok, civilek és vállalkozások képesek közös célok elérése érdekében leküzdeni.

A LEADER Stratégiák megvalósítása során egyik célkitűzésünk a vidéki életminőség javítását szolgálta. Ezen belül az egységes térségi közbiztonsági hálózat kialakítása, egységes térségi kommunikációs-, tájékoztató rendszer kialakítására irányuló intézkedés hozott együttműködési aktivitást. Ennek keretében sikerült a HACS koordinálásával olyan együttműködést kialakítani az önkormányzatokkal és a civilekkel, melynek eredménye egységes arculat , és gördülékeny pályázati bonyolítás lett. 8 településen, igényük szerint professzionális hangos hírmondó rendszer épült ki, 1 település a hálózathoz kapcsolódott a korábban már 13 településen kiépített közbiztonságot szolgáló térfigyelő rendszer tekintetében és 13 település egységes arculatú információs, tájékoztató, iránymutató táblarendszere alakul ki. Eger agglomerációja és a természeti értékeink révén a vidéki településeink fejlődését meghatározó jelleggel a turisztikai adottságok minél teljesebb kihasználása jelenti, így amellett, hogy a táblarendszer esztétikus, ezáltal a lakosok komfortérzetét javítja ,hasznos funkciót is betölt a térségbe érkező vendégek tájékoztatásában.

LEADER térségi együttműködés terén több IH által jóváhagyott megvalósíthatósági tanulmány alapján benyújtott projekt jegyezhető, mely sajnálatos módon a túl merev közigazgatási szabályozás miatt nem valósulhatott meg, de az együttműködési hajlandóságot mutatja, hogy a gazdasági szereplők továbbra is fenntartják a lehetőséget és nem tettek le szándékukról. LEADER csoportunk messzemenőkig támogatja az őszinte, stratégiánkkal egybeeső kezdeményezéseket.

A térség kiemelt jelentőségű adottsága a gyógy- és termálvíz kincs. Erre alapozva jött létre és működik a Demjén-Egerszalók-Egerszólát területi lefedettséggel működő Gyógyvizek Völgye TDM, mely LEADER csoportunk tagja. Egyesületünk szorosan együttműködik a TDM-mel (pl.: külföldi csoportok fogadása, projektekben való segítségnyújtás, tájékoztatás stb)

3. az erőforrások kritikus tömegének rendelkezésre állása a stratégia céljainak megvalósításához:

Az Eger Vidék Kincsei LEADER HACS illetékességi területe több, mint 430 km2-rel és 27865 fővel elég nagy ahhoz, hogy elegendő kritikus tömeget biztosítson az emberi, pénzügyi és gazdasági erőforrások vonatkozásában egy életképes fejlesztési stratégia megvalósításához, ugyanakkor nem túl nagy, hogy lehetővé tegye a helyi interakciókat. (1. sz. ábra, ill. -2. sz. térkép)

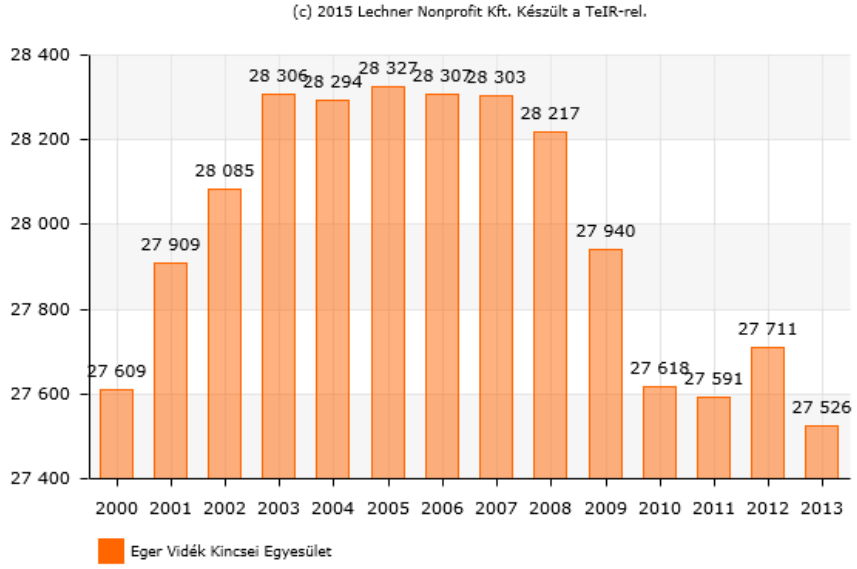

1.sz ábra (lélekszám)

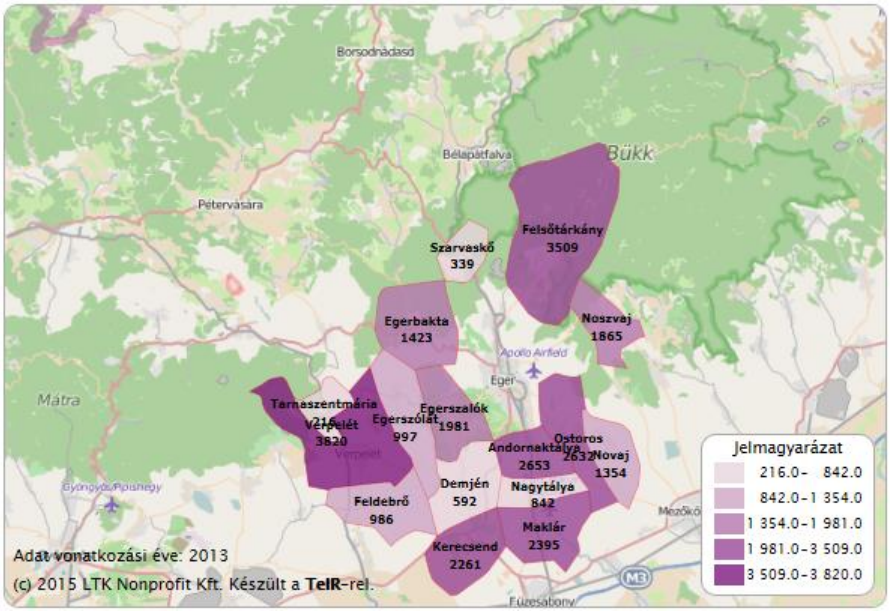

2.sz térkép (lélekszám)

4. személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást, részvételt lehetővé tevő helyi karakter.

Az Eger Vidék Kincsei HACS több, mint 50 tagjával, önkormányzatiságával és ezzel párhuzamosan operatív tevékenységet végző heti 40 órában rendelkezésre álló 3 fős munkaszervezetével egyesületi formában biztosítja a térség szereplőinek a folyamatos kapcsolattartási lehetőséget. Interaktív módon, személyesen, fórumok szervezésével keresi meg ügyfeleit és segíti vidékfejlesztési tevékenységeiket. E mellett generálja a projekteket, a szereplők aktivitását növeli.

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

4.1 Helyzetfeltárás

1. Térszerkezeti adottságok:

Az Észak- magyarországi régióban elhelyezkedő vidékfejlesztési közösség területét Eger város környéki, egymással szomszédos 16 település alkotja. A megyeszékhelytől a legtávolabbi település is mindössze 22 km-re található közúton. Elérhetőség szempontjából nincsenek komoly nehézségek, mely egyrészt Eger Megyei Jogú Város gazdasági vonzáskörzete, az M3 autópálya közelsége, másrészt a nem jellemzően aprófalvas környezetnek is tulajdonítható. Az útburkolat állapota alapján a megyei közúthálózat több, mint 60%-a nem megfelelő, de térségünk úthálózatai a megyei átlagnál jobb minőségűek, bár rövidebb szakaszok régóta felújításokra várnak. Lefedettségünkön történt /történő felújítások:

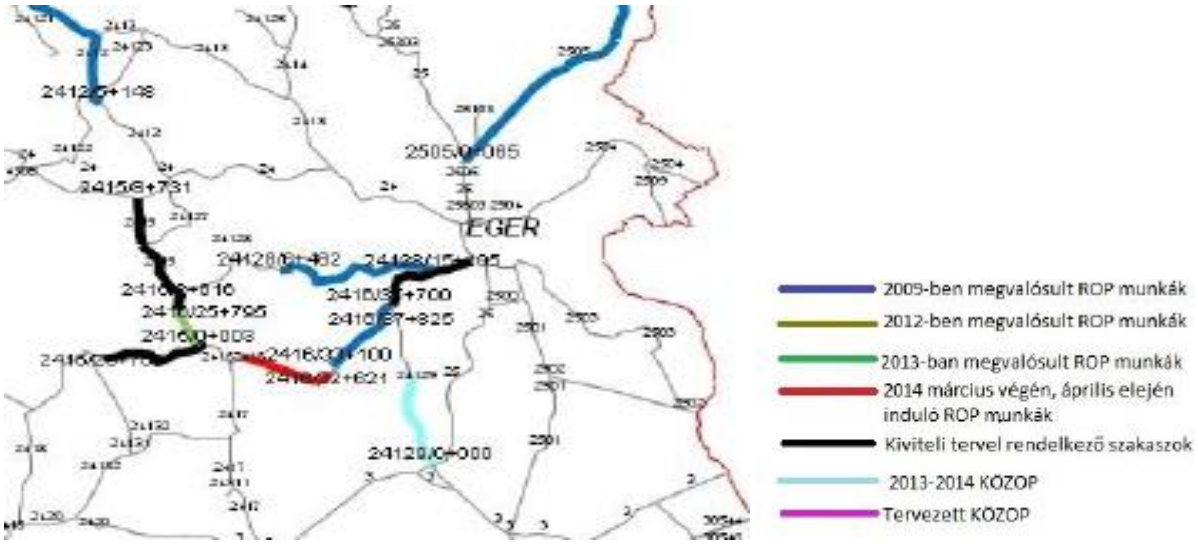

3.sz. térkép (forrás: HM területfejl. koncepció)

Kiépítésre kerül hamarosan IKOP forrásból az Egert és az M3 autópályát összekötő autóút.

Településeink belterületi mellékútjainak állapota viszont hagy kívánnivalót maga után, nincs olyan településünk, mely ebből a szempontból rendezett lenne, ennek orvoslására többek között a TOP és a Vidékfejlesztési Program (VP) lehetőségei is adottak lesznek. Ehhez kapcsolódóan viszont buszvárók, esőbeállók, pihenők fejlesztésére is szükség mutatkozik, sok esetben elhanyagolt, funkcióját nem látja el, vagy nincs. Ezen kívül a települési külterületi utak ,mezőgazdasági utak állapota sem kielégítő, mely fejlesztési lehetőségek szintén adottak a VP vonatkozásában . Nincs továbbá fő vasútvonal a térségben. A térségben kerékpárúttal rendelkezik Nagytálya és Maklár település is, illetve további kerékpárutak épülnek (pl.: Demjén-Egerszalók között). E mellett Verpeléttől délre Tófalun át tervezés alatt áll még kerékpárút létesítése. Mindezek függvényében a kerékpáros közlekedés, turizmus fejlesztési lehetőségei tekintetében un. ráhordásos fejlesztésként fennáll a lehetősége a kerékpárosokat szolgáló szolgáltató infrastruktúra kialakításának a Bejárható Magyarország Programmal összhangban. Hasonló úthálózat fejlesztések valósulnak meg a Dél-Mátra LEADER HACS területén, mely ezáltal komplex, együttműködési fejlesztési lehetőséget jelent.

2. Környezeti adottságok:

Az Eger Vidék Kincsei HACS lefedettsége a Mátra és Bükk hegység között, az Eger patak völgyében, a Bükk hegység lábánál fekszik. Felsőtárkányt nevezik a településeink közül a Bükk kapujának, míg Maklár a völgy déli kijárata. A két nagy táj határa változatos arculatot eredményez és meghatározza a térség éghajlati, természetföldrajzi és termőhelyi adottságait.

A mezőgazdasági szántóföldi termelésnek csak kevés helyen kedveznek a talajadottságok, a domboldalakon a termőföldek aranykorona értéke csupán 6-7 .A dombos-hegyes kistájak mészkő, dolomit, andezit előfordulásait a lejtőkön zömmel barna erdei talaj, a völgyekben réti- és öntéstalajok váltják fel, a folyók mentén és a mélyebben fekvő területeken a vályogtalaj jellemző. Pozitív jelenség viszont, hogy a szőlőtermelő területek gyorsuló ütemben újulnak meg, jelentős az új telepítések aránya, ezzel együtt a szőlő és borágazat a térség perspektivikus gazdasági ágazata. Alacsony az átlagos birtokméret, amely a versenyképesség fejlesztési lehetőségeként előrevetíti az együttműködések szükségességét annak érdekében, hogy megfelelő piaci pozícióval bírjanak a kis gazdasági szereplők.

A terület nem tartozik a legjobb növénytermesztő és állattenyésztő adottságúak közé, viszont jó színvonalúnak mondható a zöldségtermesztés és nagyon magas szintű a már említett szőlőtermesztés és borászat. Az ágazati gondok – alacsony és bizonytalan felvásárlási árak, a szőlőtermelésben és a borászattal foglalkozók között fennálló érdekellentétek, és a szűkülő borpiac – okozzák a legnagyobb problémát a termelők részére. A lefedettségnek két oldala különböztethető meg, az egyik oldalon a

mezőgazdasági termelés céljaira intenzíven használt földterület, a másikon az érintetlen térségek, melyek meg tudták őrizni a természeti és földrajzi kincseket is (barlangok, patakok, gyógyvíz- hévíz- és ásványvízforrások). Az erdőterület aránya hagyományosan magas.

Felszíni vizek közül említendő a Tarna, Laskó és az Eger patak, illetve megtalálhatók a horgászati célból is hasznosított mesterséges tározók (Egerszalók, Ostoros). A térségben jelentős mennyiségű termálkincs található, melyet több termálfürdő is hasznosít (Egerszalók, Demjén)

A térségben komoly környezetkárosító tényező nincs. A természetvédelmi területek a térség nagy részére kiterjednek, sőt a védett területek (köztük a Bükki Nemzeti Park) a szomszédos térségekkel is összekapcsolják a területeket. Fontos a környezeti értékek védelme, állagmegóvása, mely megújuló energia használattal, energetikai racionalizálásokkal, környezettudatos közlekedési szemlélettel, zöldfelületek rendezésével, növelésével történhet.

A térségnek gazdag az épített környezete is. Vidéki örökségeink átlagon felüliek ezen a téren (pl.: tarnaszentmáriai templom, mely fejedelmi temetkezőhely volt, több településen kaptárkövek, barlanglakások, kastélyok, védett templomok .. stb találhatók, melyek egy része állagmegóvásra, hasznosításra vár) Számos építmény országos , vagy helyi védelem alatt áll. Jelentős települési szinten viszont a kihasználatlan, elhanyagolt állapotban lévő épületek/építmények száma, melyek funkcionális célú felújítása indokolt.

Szennyvízkezelési megoldásokra van szükség a környezeti terheltség csökkentése érdekében két településünkön (Szarvaskő, Tarnaszentmária), ahol nincs csatornahálózat.

3. Kulturális erőforrások:

Településeink gazdag hagyományokkal, kulturális örökséggel bírnak. Népi hagyományokra, tevékenységekre, zenei kultúrára, gasztronómiára épülő rendezvényeink a teljesség igénye nélkül: Egerszalóki Olaszrizling Fesztivál, Szarvaskői Csipkebogyó Fesztivál, Egerszalóki Pünkösdi Tor-Túra, Demjéni Dalos Nap, Noszvaji Szilvafesztivál, Felsőtárkányi Rétes Napok, Andornaktályai Földgyógyító Dobünnep, szüreti fesztiválok…. stb. Mindezek megtartása, ápolása elsősorban önkormányzati, de még inkább civil szféra koordinálással történik, bevonva további szereplőket. Szükséges civil szervezeteink erősítése, mert a térség civiljeinek száma alacsonyabb az országos átlagnál. Rendezvényeink több esetben túlnőnek a térségen, sokszor a megyén is érdeklődés tekintetében, illetve jelentős idegenforgalmi potenciállal is bírnak. Tapasztalataink szerint egyre nehezebben találnak a hagyományőrző rendezvények szervezői forrást, mely megoldaná a finanszírozási problémákat. Igény merült fel továbbá rendezvényterek kialakítására is annak érdekében, hogy rendezett infrastruktúrális körülmények között történjen azok lebonyolítása. A térségben az épített kulturális adottságok terén eltérések jelentkeznek. Vannak települések, melyek adottságai ezen a téren kiemelkednek. Vallási kultúra terén kiemelkedő vidéki örökségeink a templomok, melyek több településen komoly történeti

értékkel bírnak (pl. Tarnaszentmária), több esetben felújításra szorulnak ugyanakkor. Megtalálhatóak térségünkben jelentős kulturális és történeti értékkel bíró kastélyok, melyek több esetben térségen túlmutató turisztikai attrakcióval is bírnak (noszvaji De la Motte-kastély, egerszóláti Brezovay-kastély, andornaktályai Mocsáry-kastély.. stb). Örökségként tekint a térség a több településen megtalálható kaptárkövekre, tufába vájt barlanglakásokra (utóbbi pl. Egerszalók tekintetében hasznosításra került skanzen formájában, de több településen nincs funkciója). Kulturális szolgáltatást nyújtanak a települési könyvtárak, mely több településen viszont nem működik. Továbbá előzőt is magába foglaló művelődési házak, IKSZT-k, melyek kulturális, művészeti rendezvényeknek is sokszor teret adnak. Utóbbi 3 településen működik (Maklár, Egerszalók, Noszvaj). Mindazonáltal településeink számos kihasználatlan, funkció nélküli épülettel, építménnyel, térrel rendelkeznek, melynek hasznosítása kulturális vonatkozásban kézenfekvő lehetőség, mely igényként általánosságban megfogalmazódik.

Jelentős a térség releváns településein a roma kulturális érték, melynek térigénye jelentkezett.

Roma történeti örökségek , hagyományokat bemutató tárgyak, eszközök gyűjtése történt pl. Kerecsenden, igény jelentkezik ezek bemutatására szolgáló térre.

4. A társadalom állapota:

A lefedettség legnagyobb települése Verpelét város, közel 4000 lakosával. 6 db 1000 fő alatti település szerepel lefedettségünkön. Ebből Szarvaskő és Tarnaszentmária 500 fő alatti lélekszámmal bír. A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett településeink: Egerbakta, Kerecsend és Verpelét. Ezen települések jelentős munkanélküliséggel sújtottak, Egerbakta pedig e mellett társadalmi-gazdasági, infrastruktúrális szempontból is kedvezményezett besorolású.

A demográfiai folyamatokat (kijelentkezők, bejelentkezők aránya) a 2.sz. ábra illusztrálja.

Az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete, ezer lakosra vetítve:

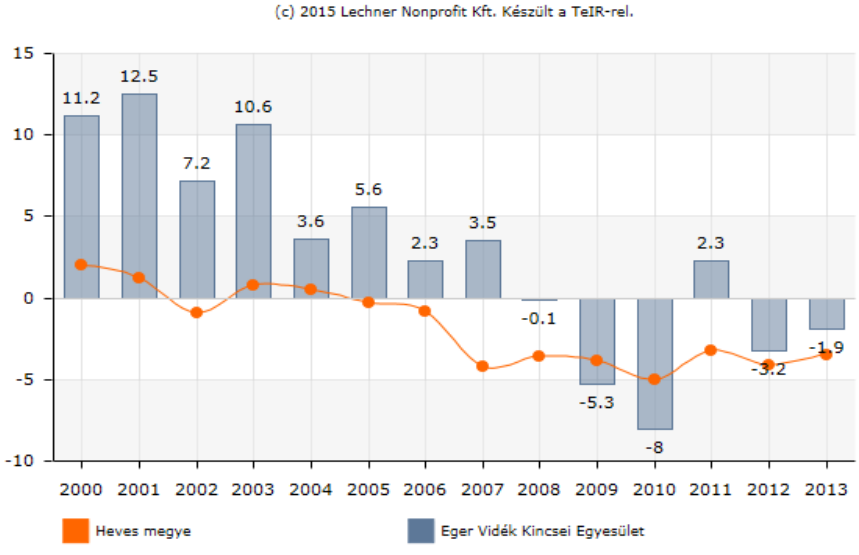

2.sz.ábra

Látható, hogy az utóbbi időszak tekintetében átlagot véve negatív a mutatószám, azaz a térségünkből való kijelentkezések, elvándorlás száma meghaladja a bejelentkezők számát. Három kedvezményezett településünk tekintetében ugyancsak negatív a mérleg.

Térségünkben a 0-14 éves korosztály 15% körüli, míg a 60 év fölöttiek aránya mintegy 22%. Mindkét adat kedvezőbb, mint az országos és a megyei átlag. Viszont szembetűnő, hogy Verpelét, Kerecsend és Egerbakta községek esetében a fiatal korosztály aránya magasabb a többi települési átlaghoz képest, míg az időskorúak aránya ezáltal kisebb. Ezen települések esetében a magukat cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozónak vallók aránya a népességhez mérten a legmagasabb:

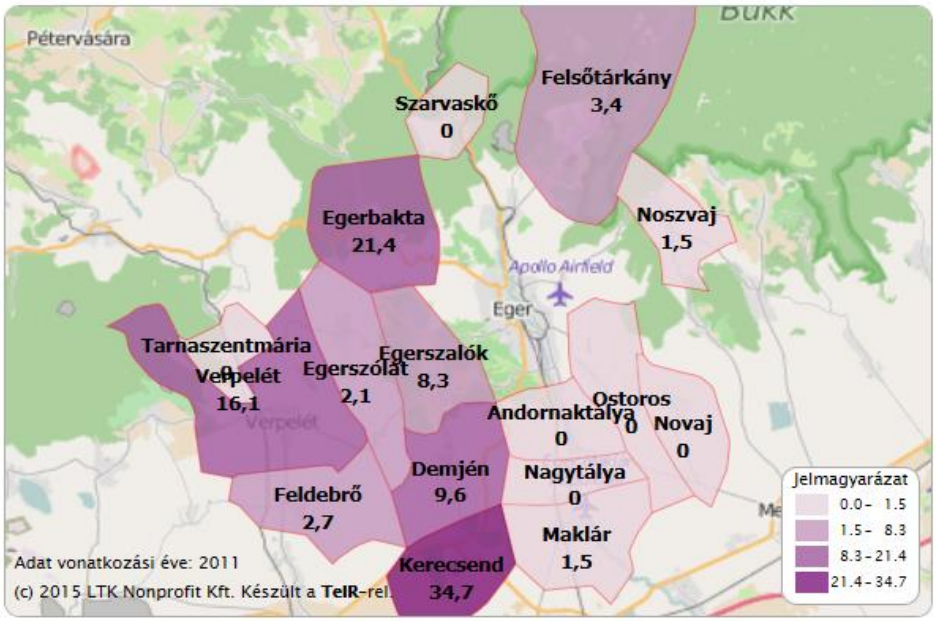

4.sz. térkép

Elmondható, hogy az Eger Vidék Kincsei HACS területén ezáltal az országos és megyei átlagnál is magasabb arányban található a roma kisebbség (mintegy 8%), melynek jelentős aránya hátrányos helyzetben él képzettségi, lakhatási, jövedelmi szempontból is. Ezen társadalmi réteget érinti leginkább a társadalmi kirekesztettség és az újratermelődő szegénység problémája. Ennek orvoslása túlmutat a LEADER stratégián, viszont az érintett közösség aktiválására irányuló fejlesztés mindenképp szükséges. A kirekesztettséget mérséklő tevékenységek, a közösségbe való integráció gyermekek tekintetében már indokolt.

A civil szervezetek meghatározóak a helyi közösségi kezdeményezéseket illetően. A közösségi aktivitásra építő vidékfejlesztés kapcsán szerepük, fontosságuk jelentősen megnő. A civil szervezetek száma és aktivitása településenként változó. A meglévő civil szervezetek: a népdalkörök és hagyományőrző csoportok, a nyugdíjas klubok, a gazdák szerveződései, a faluszépítők, az idegenforgalmi egyesületek. Az idegenforgalmi egyesületek térségünk turisztikailag frekventáltabb településein (pl: Egerszalók, Noszvaj, Ostoros,) már működnek és jól összefogják a turizmusban érdekelt szervezeteket. Ezek szervezik az önkormányzatok mellett a települések turisztikai,

hagyományőrző rendezvényeit, programjait, kiadványokat készítenek, falut szépítenek, sőt kiállításokon is megjelennek közösen akár a térség több településével együtt is. Fontos szerepük volt eddig is és a továbbiakban az idegenforgalmi egyesületeknek programunk megvalósításának elősegítésében, természetesen részt vesznek akciócsoportunkban, pályáznak, projekt ötleteket fogalmaznak meg. A térség átlagát tekintve a civil szervezetek aránya 1000 lakosra nézve alacsonyabb az országos és megyei átlagnál:

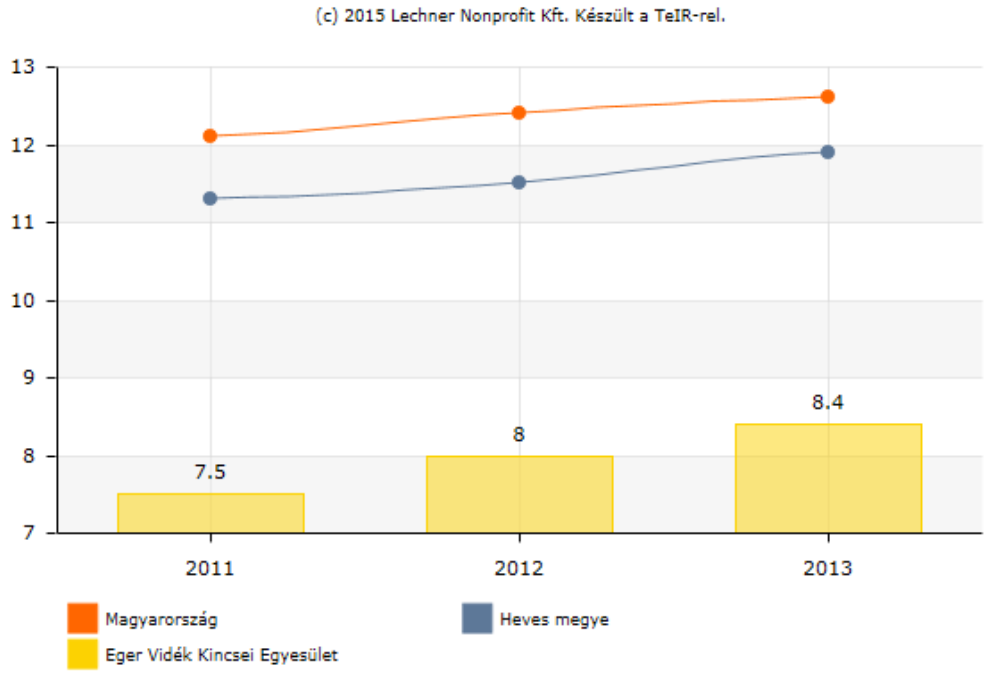

3. sz. ábra

Az alapszolgáltatásokkal való ellátottság a térségben jónak mondható azzal, hogy két településen nem megoldott a szennyvízkezelés. Mivel 2000 fő egyenérték alatti településről van szó, így a fejlesztésre a Vidékfejlesztés Program keretében lesz lehetőség. Viszont nincs a térségben bölcsőde, több településen általános iskola sem, Eger város ad a befogadásra lehetőséget e tekintetben. Az óvodai férőhelyek száma viszont országos és megyei átlag fölötti.

Térségi társadalmunk egészségügyi helyzetéről elmondható, hogy az országos átlaghoz képest magas az érrendszeri és a daganatos megbetegedések aránya. E mellett a gyermekek esetében nő a túlsúlyosak száma azzal, hogy a mélyszegénységben élők esetében (a kedvezményezett 3 településünkön különösen) viszont a gyermekek napi 3-szori étkeztetése hétvégéken , iskolai szünetekben nem megoldott. Utóbbi probléma túlmutat a LEADER stratégiai megoldási lehetőségeken, hisz komplex társadalmi-gazdasági-politikai megoldásra vár, de előbbi problémára választ lehet adni. Az egészségügyi helyzet visszavezethető az egészségtelen táplálkozásra és a mozgás hiányára is. Településeink sportolási lehetőségei korlátozottak azon családok számára, akik anyagi

helyzetüknél fogva nem tehetik meg az erre való ráfordítást. Kevés a térítés nélküli sportolásra alkalmas közösségi létesítmények, terek száma, ennek megteremtése szükséges.

Térségünkben a közbiztonságot érintően kielégítőnek mondható a helyzet. A bűnelkövetések aránya a megyei és országos átlag alatt van, melyhez hozzájárult a térség közbiztonsági hálózatának javítására irányuló, előző időszaki LEADER fejlesztés is.

Jellemzően a kedvezményezett besorolású településeinken problémát okoz viszont az információáramlás hiánya, az IT intelligencia. Ennek orvoslására szükség van annak érdekében, hogy a társadalmi folyamatokban való részvétel, a szolgáltatások elérhetősége biztosított legyen minden lakos számára. E mellett a kommunikáció terén a közösségi terek meglétének hiánya, vagy leépültsége hagy kívánnivalót maga után.

A térség munkanélküliségi mutatói a következők:

Munkanélküliségi ráta (%)
Regisztrált munkanélküliek számának aránya száz 15-59 éves állandó lakosra:

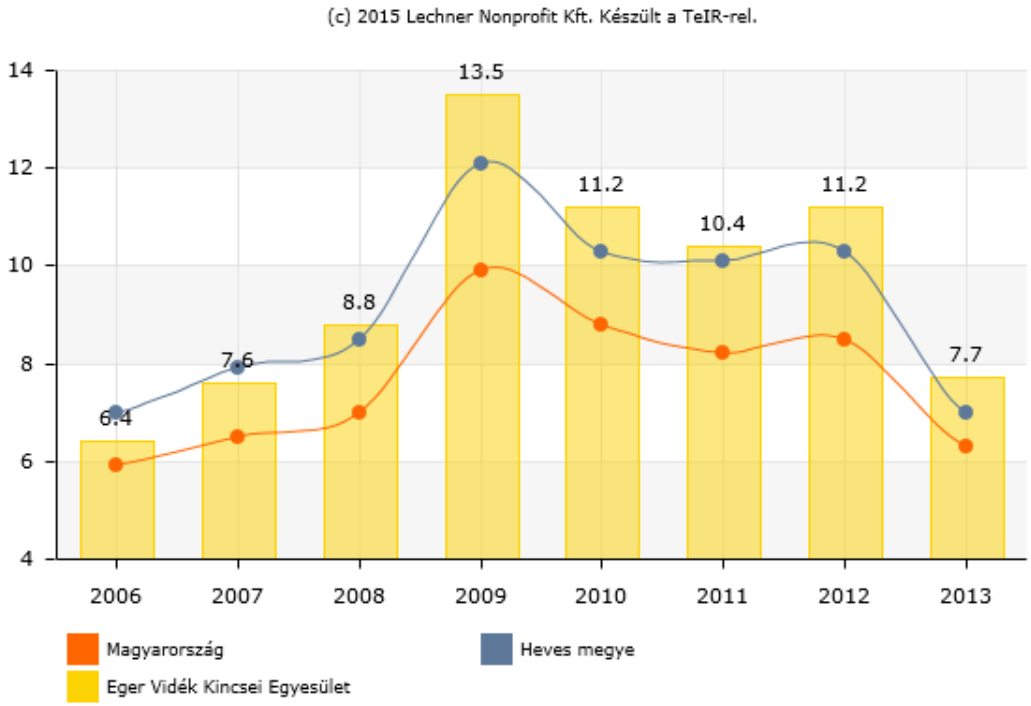

4.sz. ábra

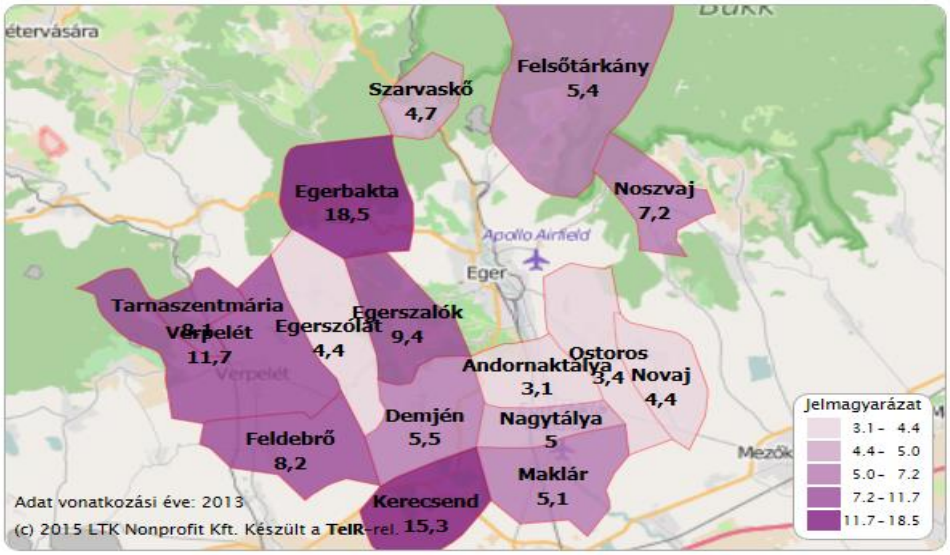

5.sz. térkép

Látható, hogy a munkanélküliségi ráta megyei és országos viszonylatban magasabb, mint a térségben , de a három kedvezményezett településünk - Verpelét, Kerecsend, Egerbakta – tekintetében alacsonyabb. A mikrovállalkozások megerősítése, a közösségek fejlesztése, integráció szükséges a munkanélküliség mérsékléséhez, illetve a negatív tendencia megállításához. A népesség iskolázottsági viszonyaira jellemző a felsőfokú végzettséggel rendelkezők viszonylag alacsony aránya (10% alatt), többségben a közép- és alsó fokú végzettséggel rendelkezők vannak. E mellett jelentős a legfeljebb 8 általános iskolát végzet regisztrált munkanélküliek aránya a térségben, mely az országos és megyei átlag fölötti. Különösen magas ez az arány Verpelét, Egerbakta és Kerecsend településeken (kedvezményezett települések) :

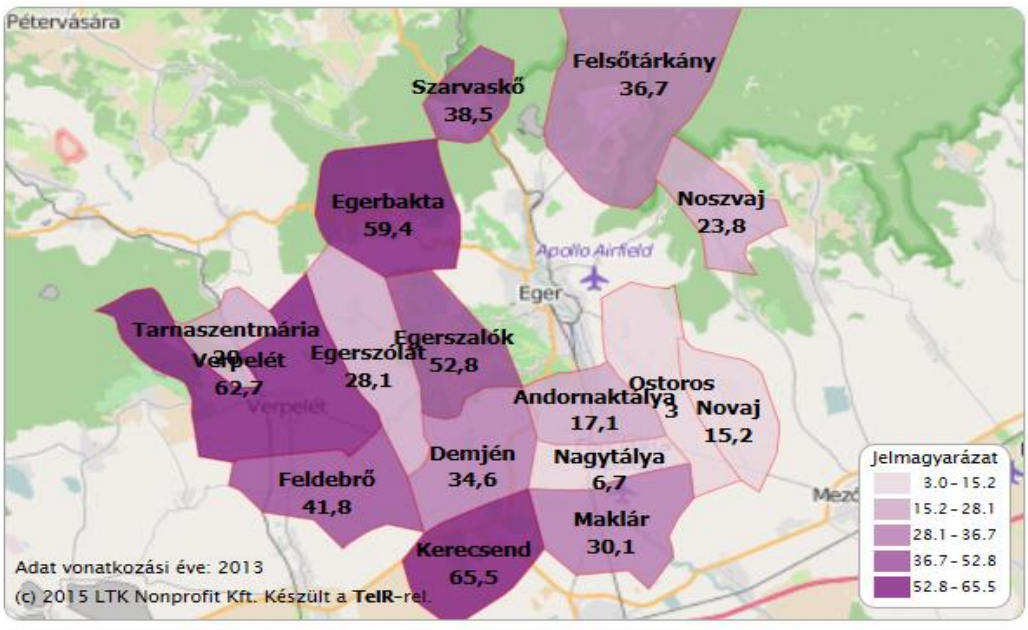

6.sz. térkép

A rátát javította a közfoglalkoztatási program, de a munkanélküliség ennek ellenére is alapvető probléma településeinken.

5. A gazdaság helyzete:

A térség gazdasági kapcsolatai a hevesi megyeszékhely, Eger irányába mutatnak, részben az ide ingázók, részben a vállalkozások közötti kapcsolatok terén. A térség településein - a mellett, hogy multinacionális cég és egyéb külföldi tőkével működő nagyobb vállalkozás is megjelenik - a leginkább mikro -kis- és közepes vállalkozásokkal találkozhatunk (az országos átlagnál és a megyeinél is magasabb a számuk). Jellemzőjük nagyrészt a forráshiány, a kevés alkalmazott, a bizonytalan piaci pozíció. Ezek alól a negatívumok alól kivételt jelentenek/jelenthetnének a helyi nyersanyagokat (fa, kő, szőlő, bor) feldolgozó vállalkozások, melyek a helyben lakók tudására építenek. Ezek továbbfejlesztése a turizmus és egyéb szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások fejlesztésével párhuzamosan képzelhető el. A lefedettségen jellemző, hogy az 1 lakosra vetített jegyzett tőke és a bruttó hozzáadott érték alacsonyabb a megyei és országos átlagnál, viszont az 1 lakosra jutó iparűzési adó meghaladja említett átlagokat. Magas tehát a vállalkozási teher. A működő szolgáltatásokat végző vállalkozások száma 2000 fölötti, melynek túlnyomó része mikrovállalkozás, de tőkehiánnyal és pályázati lehetőségek hiányával küzdenek. A magánszemélyek jelentős része szeretne vállalkozási formában tevékenykedni, akár termék előállítás, akár szolgáltatás terén, viszont induló tőkehiánnyal küzdenek. Az Operatív Programok, köztük a Vidékfejlesztési Program is, priorizálja az együttműködéseket, melyre a vállalkozói hajlandóság egyre nagyobb (Nemzeti Agrárkamara felmérése). A VP számos együttműködési lehetőséget biztosít, de az Eger Vidék Kincsei HACS is preferálja ezáltal a kis gazdasági szereplők pozíciójának megerősítését.

A térség mezőgazdasági adottságai részben az erdőgazdálkodás, részben a szőlő- és kertészeti művelés, illetve a legeltethető állatok tartásának kedveznek. A térség területe történelmi borvidék besorolással rendelkezik, ahol a szőlőtermelésnek (átlagos gazdálkodási méret: 7,23 ha) és a borkészítésnek kialakult hagyományai vannak. A mezőgazdasági feldolgozó üzemek közül ki kell emelni a következőket: az Ostoros-Novaj Bor Rt, a nagyobb pincészetek, mint a Varsányi- pincészet (Verpelét), Juhász testvérek pincészete (Egerszalók) , Egri Korona Borház (Demjén) ..stb., de jelentős a mikro szintű őstermelők és vállalkozások száma is. A Vidékfejlesztési Program számos lehetőséget és jelentős forrásokat biztosít az agrárium és az élelmiszeripar szereplői részére . A mezőgazdasági termékek hozzáadott értéke ugyanakkor alacsony, a termékpálya fejlesztése, a termékek piacra jutásának segítése ezért indokolt. A mezőgazdasági tevékenység diverzifikálása jelentős mértékben történik térségünkben, ez a tendencia felfelé ível. A diverzifikálás javarészt új szolgáltatási tevékenységek bevezetésével, vagy a meglévők fejlesztésével történik. Az agrárium szereplői mellett térségünkben jellemzően ipari, de még inkább szolgáltatói tevékenységek vállalkozásai találhatók. A több lábon állás szemlélete erősödik, szükséges ennek teret adni a gazdaság stabilitása érdekében.

A térség idegenfogalma rendkívül jelentősnek mondható, erőteljes turisztikai vonzerőkkel és adottságokkal rendelkezik, mint például: gazdag építészeti örökségek, gazdag kulturális, szellemi örökségek (népi mesterségek), változatos természeti környezet (kaptárkövek, tavak, patakok, források, gyógyvizek), országos jelentőségű a gyógyvízhez köthető turizmus Egerszalók és Demjén tekintetében,

a téli sportok lehetőségei adottak, a falusi turizmus fejlesztésének lehetőségei szintén. Az 1000 lakosra jutó turisztikai férőhelyek száma kedvezőbb a megyei átlagnál, de a kereskedelmi és magán szálláshelyek kihasználása még javítandó, mert a kereslet nagyobb a kínálatnál. Az utóbbi 1 év tekintetében Egerszalók-Demjén térségében a falusi turizmus vendégéjszakáinak a száma 10%-kal nőtt (FATOSZ adat), melyet ki kell/lehet szolgálni a falusi turizmus fejlesztésével. A térség idegenforgalmában jelentős a hagyományokkal rendelkező községek szerepe (pl. Noszvaj – Szilvanapok, Szarvaskő – Csipkebogyó fesztivál, Demjén – Káposztás étkek, Verpelét – Bor és nóta… stb). Rendezvényeik finanszírozása minden évben nehézségeket okoz, így a hagyományok ápolása is. A térségben több lovastanya, lovas bázis is található. Indokolt a térség adottságait figyelembe véve a turizmusra építeni, minél inkább kihasználni a lehetőségeket és Eger várossal, illetve térségi és nemzetközi együttműködések által közös attrakciókban, programcsomagokban gondolkozni. Itt jelentkezik elsősorban az együttműködési hajlandóság a vállalkozók, önkormányzatok és civilek tekintetében.

Eger város munkaerő-felvevő képességének tudható be elsősorban, hogy a naponta ingázó foglalkoztatottak aránya nagyon magas. Mind az országos, mind a megyei átlagot meghaladja, majd 70% :

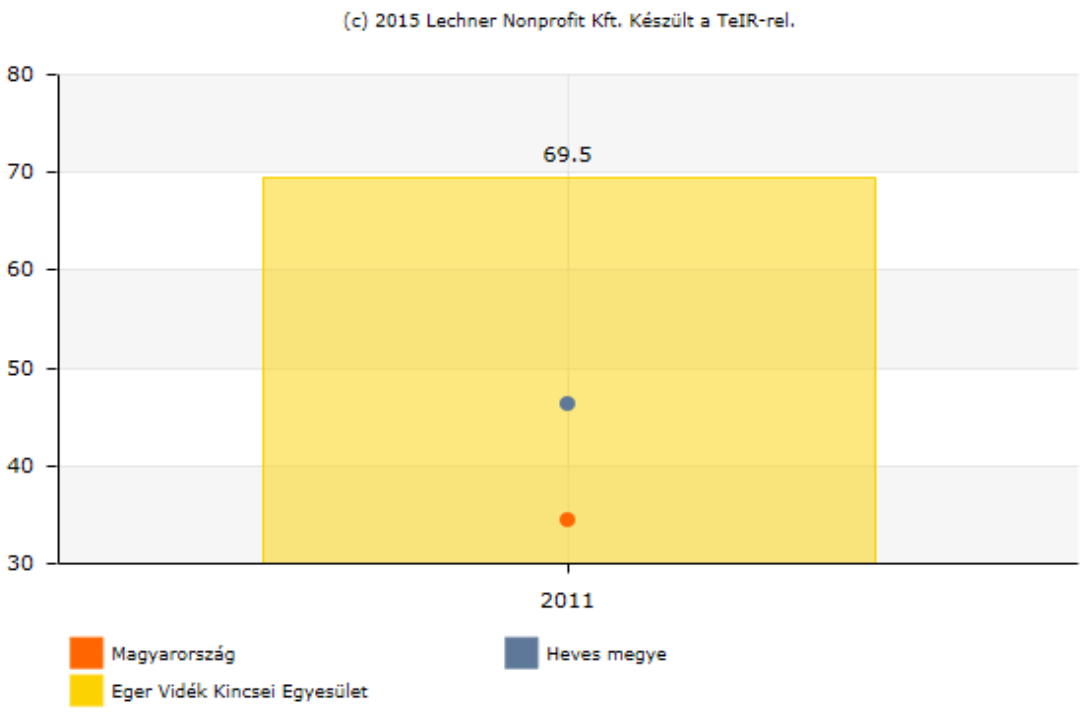

5.sz. ábra

Ennek mérséklésére helyi kedvező gazdasági környezet kialakítása szükséges, emellett mikrovállalkozások megerősítése, versenyképessé tétele, pályázati lehetőségeinek kialakítása, illetve az életminőséget javító beruházások támogatása.

6. Összegzés a szükségletek, adottságok, lehetőségek vonatkozásában:

- Elérhetőség szempontjából településeink vonatkozásában nincsenek komoly nehézségek. Településeink belterületi mellékútjainak állapota viszont hagy kívánnivalót maga után, nincs olyan településünk, mely ebből a szempontból rendezett lenne, ennek orvoslására többek között a TOP és a Vidékfejlesztési Program (VP) lehetőségei is adottak lesznek. Ehhez kapcsolódóan viszont buszvárók, esőbeállók, pihenők fejlesztésére is szükség mutatkozik, sok esetben elhanyagolt, funkcióját nem látja el, vagy nincs. Ezen kívül a települési külterületi utak ,mezőgazdasági utak állapota sem kielégítő, mely fejlesztési lehetőségek szintén adottak a VP vonatkozásában . Kerékpárutak , autóutak épülnek a térségben és a szomszédos térségekben is, így adott a „ ráhordásos" fejlesztési lehetőségünk a Bejárható Magyarország Programmal összhangban.
- A lefedettségnek környezeti szempontból két oldala különböztethető meg, az egyik oldalon a mezőgazdasági termelés céljaira intenzíven használt földterület, a másikon az érintetlen térségek, melyek meg tudták őrizni a természeti és földrajzi kincseket is (barlangok, patakok, gyógyvíz- hévíz- és ásványvízforrások). A térségben komoly környezetkárosító tényező nincs, viszont fontos a környezeti értékek védelme, állagmegóvása, mely megújuló energia használattal, energetikai racionalizálásokkal , közlekedési szemléletfejlesztéssel, zöld felületek növelésével történhet.
  A térségnek gazdag az épített környezete is. Számos építmény országos , vagy helyi védelem alatt áll. Jelentős települési szinten viszont a kihasználatlan, elhanyagolt állapotban lévő épületek/építmények száma, melyek funkcionális célú felújítása indokolt.
- Településeink gazdag hagyományokkal, kulturális örökséggel bírnak. Népi hagyományokra, tevékenységekre, zenei kultúrára, gasztronómiára épülő rendezvényeink finanszírozása egyre nehezebben megoldható, melyek támogatása indokolt az élhetőbb körülmények és a közösségek fejlesztése okán. Településeink a korábban jelzettek szerint számos kihasználatlan, funkció nélküli épülettel, építménnyel, térrel rendelkeznek, melyek hasznosítása kulturális vonatkozásban is kézenfekvő lehetőség. Örökségként tekint a közösség a barlanglakásokra, kaptárkövekre, melyek megőrzése, funkcionálása szükséges.
- A társadalmi viszonyainkra jellemző az elöregedés,a munkanélküliség, az elvándorlás. Az Eger Vidék Kincsei HACS területén az országos és megyei átlagnál is magasabb arányban található a roma kisebbség (mintegy 8%), melynek jelentős aránya hátrányos helyzetben él képzettségi, lakhatási, jövedelmi szempontból is. Ezen társadalmi réteget érinti leginkább a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztettség és az újratermelődő szegénység problémája. Ennek orvoslása túlmutat a LEADER stratégián, viszont az érintett közösség aktiválására irányuló fejlesztés mindenképp szükséges. Civil szervezeteink száma alacsony, azok szerepe viszont jelentős a közösségi élet terén. Szükséges a civilek megerősítése. Társadalmunk egészségügyi helyzete romlik, különösen a mélyszegénységben

élők, azon belül is a gyermekek veszélyeztetettek. Jellemző a nem kielégítő táplálkozás és a mozgáshiány is. Bár előbbi probléma összetett társadalmi-politikai megoldást igényel, utóbbi tekintetében teret szükséges teremtenünk a mindenki számára elérhető mozgás gyakorlására. Jellemzően a kedvezményezett besorolású településeinken problémát okoz az információáramlás hiánya, az IT intelligencia. Ennek orvoslására szükség van annak érdekében, hogy a társadalmi folyamatokban való részvétel, a szolgáltatások elérhetősége biztosított legyen minden lakos számára. E mellett a kommunikáció terén is a közösségi terek meglétének hiánya, vagy fizikai leépültsége akadályozza a közösségi életet, ezáltal az információáramlást. Az alapszolgáltatások jók a térségben, viszont két település szennyvízkezelése megoldásra vár.

- Gazdasági szempontból elmondható, hogy a működő szolgáltatásokat végző vállalkozások száma jelentős, 2000 db fölötti, melynek túlnyomó része mikrovállalkozás, de tőkehiánnyal és pályázati lehetőségek hiányával küzdenek. Az agráriumi termelő tevékenységet végzők aránya szintén jelentős a gazdasági szerkezetben elsősorban a szőlészetek révén, melyek versenyképességének fejlesztése , alacsony hozzáadott értékű termékeik fejlesztése a Vidékfejlesztési Program horizontális intézkedéseire alapozva oldható meg. Nagyon jelentős térségünkben az idegenforgalom, a turizmus. A turisztikai szolgáltató mikrovállalkozások fejlesztése indokolt a kereslet függvényében. Itt jelentkezik erősebben az együttműködési hajlandóság a vállalkozók, önkormányzatok és civilek tekintetében.

4.2. A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

A 2007-2013-as HVS megvalósulásának értékelése végett nem került felállításra külön munkacsoport, hiszen az Elnökség, s az Egyesület csaknem teljes tagsága a kezdetektől fogva nyomon követhette a korábbi LEADER csoport tevékenységét. 2011-től – egyesületté válástól – az újonnan megalakult LEADER csoport elsődleges feladata volt a korábbi és újonnan keletkező fejlesztési szükségletek és igények – lehetőségekhez képest – kielégítése. Ennek tükrében került átdolgozásra, aktualizálásra 2013-ban a HVS. A felülvizsgálat által megerősítést nyertünk abban, hogy a meghatározott fejlesztési irányokat tervezzük a továbbiakban is, figyelembe véve a gazdaság fejlesztésének és a közösségi irányú szolgáltatások fejlesztésének arányát. A gazdasági, társadalmi szükségletek, igények, környezeti feltételek mellett fenntarthatóak a korábbi célkitűzések. Az első HVS elfogadása óta valamelyest változott a gazdasági környezet. A gazdasági válság hatására jelentősen csökkent a hazai fogyasztás, munkahelyek szűntek meg, csökkent a térségbe látogató vendégek száma, ezzel egyenesen csökkent az itt élők jövedelme. Fontosnak tartottuk, hogy olyan projektek valósuljanak meg, melyek segítik a meglévő munkahelyek megtartását, újak létrejöttét, javítsák az életkörülményeket. A felülvizsgálat által megerősítést nyertünk abban, hogy a meghatározott fejlesztési irányokat tervezzünk a továbbiakban is, figyelembe véve a gazdaság fejlesztésének és a közösségi irányú szolgáltatások

fejlesztésének arányát. A gazdasági, társadalmi szükségletek, igények, környezeti feltételek mellett fenntarthatóak a korábbi célkitűzések. A HVS felülvizsgálat során megfogalmazódtak olyan vélemények, melyek szerint egyes jogcímtípusok, valamint az azokhoz rendelt HPME-k a vártnál is jobban teljesültek, továbbra is nagy igény mutatkozik rájuk, így ezek továbbvitelét figyelembe vettük. Vannak olyan kiírások, melyek nagyrészt elérték céljukat, így azok továbbvitele nem, vagy csak kisebb intenzitással szükséges. Voltak olyan kiírások, amelyek nem, vagy csak kis mértékben váltották be a hozzájuk fűzött reményt így azok helyett új kiírások megfogalmazása vált szükségessé. A munkahelyteremtést, megőrzést közvetett módon szükséges preferálni. A térség vonatkozásában történt széles körű társadalmi egyeztetéseink eredményeképp a következő koncepciót követtük:

A. A vidéki életminőség javítása

1) Vidéki örökség megőrzése (III. tengely)
2) Falufejlesztés, falumegújítás (III. tengely)
3) A kulturális örökség megőrzéséhez kapcsolódó hagyományőrző, kulturális rendezvények szervezése és lebonyolítása. (LEADER intézkedés)
4) Egységes térségi közbiztonsági hálózat kialakítása térfigyelő kamerarendszer telepítésével, egységes térségi kommunikációs-, tájékoztató rendszer kialakítása hangos hírmondó rendszer kiépítésével, illetve egységes arculatú információs táblarendszer kiépítésével. (LEADER intézkedés)
5) Hagyományőrző-, vallási-, kulturális tevékenységek, népi mesterségek ápolását, bemutatását szolgáló fejlesztések támogatása. (LEADER intézkedés)
6) Nonprofit szervezetek informatikai jellegű eszközfejlesztése. (LEADER intézkedés)

B. Idegenforgalmi és turisztikai tevékenység ösztönzése

1) Turisztikai tevékenységek ösztönzése (III. tengely)

C. Mikrovállalkozások létrehozása, fejlesztése, illetve önálló tevékenységet végző magánszemélyek működésének ösztönzése.

1) Mikrovállalkozások létrehozása, fejlesztése (III. tengely)
2) 5 fő, vagy az alatti foglalkoztatotti átlaglétszámmal működő helyi mikrovállalkozások gép, eszköz beszerzésének támogatása, műszaki színvonalának fejlesztése. (LEDAER intézkedés)
3) Helyi termék termékpálya kialakítását célzó fejlesztések támogatása, helyi termékek piacra jutásának segítése. (LEADER intézkedés)

2007-2011 eredmények:

A HVS-ben megfogalmazott főbb célkitűzések megvalósulása vegyes képet mutat. 2009-2011 vonatkozásában: LEADER rendezvények kiírások kapcsán 5 település jutott forráshoz, azonban az erre a célra allokált forrásoknak csak közel a felét kötötték le. Sportlétesítmények felújítása pályázati kiírásunk teljesen elköltésre került, az egyik legsikeresebbnek mondható kiírás volt. A hátrányos

helyzetű emberek mezőgazdasági oktatása kiírás is teljes egészében lekötésre került. A LEADER kiírásban megfogalmazott kereskedelmi szálláshelyek létesítése, fejlesztése kiírás közel egyharmadát kötötték le. Ennek a kiírásnak a folytatását nem javasoltuk. A HVS-ben megfogalmaztuk a településen élők biztonságérzetét növelő intézkedéseket. Ezt célozta a polgárőrség eszközbeszerzéseinek támogatása. 9 települési polgárőrség adott be sikeres pályázatot, a teljes, erre allokált forrás felhasználásra került. A tájházak, falu-, művelődési házak építése, felújítása kiíráson 3 település kapott lehetőséget elképzelései megvalósításához, azonban itt maradt fel nem használt, le nem pályázott forrás. Térfigyelő kamerarendszer telepítésére irányuló kiírás is sikeres volt, 14 településen valósultak meg a beruházások.

Az ÚMVP III-as tengely kiírás első körében a mikrovállalkozások fejlesztése jogcím keretében 2 vállalkozás nyert, így megépülhetett egy mosoda, bővülhetett vendéglátó egység. Mindkét fejlesztés új munkahelyek létrejöttével járt. Második körben 9 vállalkozás kapott támogató határozatot, így megvalósulhattak építőipari, oktatási, kozmetikai, szociális, gépjármű szerelési és egyéb szolgáltatásokat megalapozó fejlesztések új munkahelyek létrejöttével. Turisztikai tevékenység ösztönzésén belül 5 vendégház, kúria felújítására, bővítésére, továbbá lovas és agroturisztikai fejlesztésre nyílt lehetőség. Nagy érdeklődés volt erre a kiírásra, hiszen 18 kérelem érkezett. Falumegújítás jogcímre 2 település adott be nyertes pályázatot. Ebből épült egy új játszótér, közpark és művelődési ház homlokzat felújítás valósult meg. Új dísztér került kialakításra. Vidéki örökség megőrzése LEADER kiírás keretében a kuriózumnak számító egerszalóki barlanglakások felújítására érkezett be nyertes pályázat.

2012-2013 eredmények

A III. tengely jogcímeire vonatkozóan összesen 46 darab kérelem érkezett be, amelyből 33 darab került jóváhagyásra. Falufejlesztés (TK3) jogcímre összesen 3 darab kérelem érkezett, amelyből mindegyik támogatásban részesült. Vidéki örökség megőrzése jogcímre 10 darab kérelem érkezett, amelyből 9 darab került támogatásra. A kedvezményezettek között mindhárom szférából érkezett támogatási kérelem. Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím esetében 20 darab kérelem érkezett be, amelyből 12 darab részesült támogatásban. Mikrovállalkozás fejlesztése jogcímre 13 kérelem érkezett be, amelyből 9 darab felelt meg a támogatási kritériumoknak. III. tengely kiírásaira összesen 547 506 285 Ft került jóváhagyásra. Az illetékességi területünk a III. tengely jogcímei esetében 14 településre terjedt ki (2014. 02.24.-én került felvételre Feldebrő és Felsőtárkány település).

A III. tengely HVS-be való tervezése felülről vezérelt kiírások révén kötött volt. Viszont annak végrehajtása terv szerint ment végbe, a rendelkezésre álló keretet minden esetben túligényelték az ügyfelek. A megvalósulások tekintetében már nem ilyen jó a helyzet, több pályázótól hallottuk, hogy

nem képes az előfinanszírozással megbirkózni. Kérték segítségünket, de a pénzintézetek, illetve egyéb finanszírozók megkeresésén kívül más segítséget nem tudtunk nyújtani. Az előleggel kapcsolatos „lehetőség" igazából nem adott alternatívát, reméljük ez változni fog.

Az EMVA IV. tengely TK2 esetében az Eger Vidék Kincsei Egyesület csak a rangsorállításban vett részt, a támogatási kérelmek kezelését a korábbi HACS címbirtokos Nonprofit Kft. végezte. TK2 esetében 3 HPME került meghirdetésre: közösségi célú, vállalkozási fejlesztés és rendezvény. Közösségi célú fejlesztésre 12 kérelem esetében került sor támogatás megítélésére 39 086 097 Ft összegben, s 1 db rendezvényre 2 908 220 Ft összegben. Összesen tehát 13 kérelem került jóváhagyásra összesen 41 994 317 Ft összegben. IV. tengely TK3 esetében 6 intézkedést/célterületet hirdettünk meg, amely során 59 darab támogatott pályázat szerepelt 254 987 005 Ft összegben. Jelen jogcím esetében is 14 településsel kell számolnunk, mivel 2 település csak 2014 februárjától tartozik illetékességi területünkhöz. IV. tengely leigényelt forrásai kapcsán (296 981 322 Ft) elmondható, hogy minden település részesült támogatásban.

A HVS-ben IV. tengely végrehajtására vonatkozó szempontok minden esetben érvényesültek. Az EMVA IV. tengely LEADER kiírása az, amely igazából egy-egy akcióterületet alkotó közösség fejlesztési elképzeléseihez igazodik, valamint teret enged a megvalósításának.

4.3. A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

1. Külső koherencia, kiegészítő jelleg:

Vidékfejlesztési program kapcsolódó horizontális intézkedései:

Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása (VP 6.2.1): Szükséges a mikrovállalkozások fejlesztése a térségben, az elvándorlás csökkentése, a tevékenységek diverzifikálásával a stabil gazdasági alapok megteremtése.

Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (VP 6.4.1) : Fontos a térség mezőgazdasági tevékenységet végző szereplők több lábon állása, de annak fenntarthatósága, erősítése szintúgy. A KKV-k növekedési potenciálját szükséges fejleszteni.

Kis gazdasági szereplők együttműködései (VP 16.3.1) : A térségi tőkehiányos kis szereplők együtt gondolkodva érhetnek el stabil gazdasági pozíciót. Térségünk szereplőinek együttműködési hajlandósága lehetőséget ad erre. A HACS ösztönözni, generálni próbálja ezen projekteket.

Szolidáris gazdálkodás együttműködései (VP 16.9.1) : A hátrányos helyzetű társadalmi rétegek aránya magas a lefedettségen, ezért a HFS priorizálja ezen csoportok támogatását.

Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése (VP 7.2.1): A helyi infrastruktúra fejlesztése a HFS szempontjából is fontos. Épített környezetünk fejlesztésére számos projektötlet érkezett (pl.: piacfejlesztés, településképet meghatározó épületek rekonstrukciója, szennyvízkezelési elképzelések)

Alapvető szolgáltatások fejlesztése (VP 7.4.1) : A helyi szolgáltatásfejlesztés a térség élhetőbbé tételét szolgálja. Többek között csökkenthető az elvándorlás, munkahelyek jöhetnek létre általa, csökkenthető a környezeti terhelés is. Mindez a HFS –sel összhangban áll. Projektötletek érkeztek felénk ezen intézkedés kapcsán is (pl. közétkeztetés fejlesztése, útkarbantartás)

Térségek közötti és nemzetközi együttműködések (VP 19.3.1): A HFS külön fejezetben (8.2) taglalja az együttműködési lehetőségeket térségen belül és kívül, ez az intézkedés így szerves része a HFS-nek.

REL együttműködés (VP 16.4.1): A tőkehiányos, alacsony birtokméreten, vagy üzemmérettel gazdálkodó szereplők együtt érvényesülhetnek a piacon. Ez az intézkedés lehetőséget nyújt a kis szereplők ilyetén érvényesüléséhez, melyben a HACS generáló/koordináló szerepet is játszhat.

Mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztése (VP 4.2.1): A helyi termékek alacsony hozzáadott értéke jellemző a térségünkön, az élelmiszeripari termékek minél magasabb feldolgozottsági szintje megalapozhatja a helyi gazdasági stabilitást.

EFOP:

Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése (EFOP 1.7): Térségünk népességének 15%-nál magasabb aránya él kedvezményezett településen. A HFS célja többek között a társadalmi/gazdasági leszakadás mérséklése, ebbe az irányba mutató folyamatok megállítása.

2. A HFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/jelentős projektek:

A HFS fontosabb kapcsolódási pontjai Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020), és Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) vonatkozásában:

Területfejlesztési Program (2014-2020) prioritásai /intézkedés	**Kapcsolódó ITP célkitűzés**	**Kapcsolódó TOP intézkedés**	**EVK HFS specifikus cél**	**EVK Intézkedés**
2.Prioritás: Helyi adottságokra épülő, fenntartható turizmusfejlesztés	Versenyképes Heves megye (HMITP 1)	TOP 1.2 TOP 5.1	Helyi mikrovállalkozások kapacitásának fejlesztése, piaci pozíciójuk megerősítése, innováció	Helyi mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése

5.Prioritás: Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése/5.3. intézkedés: Fenntartható település- és térszerkezet	Élhető Heves megye (HMITP 2) Területi egyenlőtlenségek csökkentése (HMITP 3)	TOP 2.1 TOP 4.3 TOP 5.2 TOP 5.3	Rendezett településkép és funkciók kialakítása	Élhetőbb települések kialakítása
4.Prioritás: Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése / 4.4. intézkedés: A sport, a mozgás, mint az egészséges élet nélkülözhetetlen alappillére	Élhető Heves megye (HMITP 2)	TOP 3.2	Sporttevékenység fejlesztése, egészségmegőrzés.	Élhetőbb települések kialakítása
5.Prioritás: Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése / 5.4. intézkedés: Infokommunikációs fejlesztések	Élhető Heves megye (HMITP 2) Területi egyenlőtlenségek csökkentése (HMITP 3)	TOP 2.1 TOP 4.3 TOP 5.2 TOP 5.3	Kommunikációs szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése	Élhetőbb települések kialakítása
4.Prioritás: Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése/4.3. intézkedés: A társadalmi befogadás erősítése a foglalkoztathatóvá válás elősegítésével	Területi egyenlőtlenségek csökkentése (HMITP 3)	TOP 5.1 TOP 5.3	Közösségek erősítése, fejlesztése, integráció	Közösségfejlesztő animátor képzés

6.sz.táblázat

Eger MJV fejlesztései között szerepel a kerékpárutak létrehozása, mely jelenleg ott tart, hogy a várost nagyrészt észak-dél irányban átszeli. Mindezek mellett további megyei fejlesztési tervek vannak ez irányban, mely érinti településeinket. A HACS a rendezett településkép és funkciók kialakítása célterület által kerékpáros pihenőpontok kialakítását is támogatja mindezek kiegészítésére az élhetőbb települések kialakítása intézkedésén belül. Ezen kívül a megyei úthálózat fejlesztése is komolyan érinti térségünket, melyre leginkább a tervezett Eger-M3 gyorsforgalmi út leendő megépítése a példa. Úthálózati fejlesztésekhez kapcsolódóan HACS-unk lehetőséget teremt buszvárók felújítására, létrehozására is.

Településeink esélyegyenlőségi tervei a HFS 5.1 pontjában taglaltak szerint szintén befolyásolják intézkedéseinket, illetve azok kiválasztási kritériumait.

3. A HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások*:*

A HFS szempontjából fontos mindazon szervezetek tevékenysége, szolgáltatása, melyek a térség fejlődése érdekében aktívan tevékenykednek. Ezen szervezetek többsége LEADER csoportunk tagjai, így részt vesznek a tervezési folyamatban. Programok tekintetében a települési önkormányzatoknál beszélhetünk, mely leginkább területfejlesztésről szól, illetve a HFS tartalmazza, beépíti az esélyegyenlőségi programok tartalmát is. Ezen célkitűzéseket és megvalósítandó fejlesztéseket, elképzeléseket figyelembe veszi a HFS és épít rájuk. Térségünkben továbbá a civil tevékenység aktív. Jelentős turisztikai jellegű tevékenységet végez többek között a Gyógyvizek völgye TDM , mely 3 település tekintetében szolgáltatja információit, csomagjait a turisták számára. E mellett további turisztikai és egyéb közösségi célú tevékenységet végző civilek is segítik a települések értékeinek bemutatását, a közösségek fejlesztését. Gazdasági , társadalmi, környezeti fejlesztéseket hajtanak végre, ezért fontos a HFS szempontjából is a működésük. Intézkedéseink kiegészítik, erősítik működésüket, szolgáltatásaikat.

4.4 SWOT

Társadalom:

Erősségek	Gyengeségek
- a 60 év fölöttiek aránya alacsony a kedvezményezett településeken - aktív civil tevékenység - a települési alapszolgáltatások jók - a megyeszékhely vonzáskörzete a térség - magas az óvodai férőhelyek száma - gazdag hagyományok, kultúra	- jelentős munkanélküliség - magas az ingázók aránya munka terén - magas elvándorlási arány - magas a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek aránya - alacsony a civil szervezetek száma és forrása - nincs bölcsőde a térségben - magas az érrendszeri, daganatos betegek aránya - alulképzettség, munkanélküliség - alacsony infokommunikációs készség - magas a túlsúlyos gyermekek aránya - közösségi aktivitás gyenge
Lehetőségek	**Veszélyek**
- használható tudást nyújtó képzések - helyi munkahely teremtés, tartás KKV-k erősítésével - civil réteg erősítése, segítése - egészségmegőrzésre, sportolási lehetőségekre	- a társadalmi feszültségek nőnek, a leszakadó rétegek nagysága nő, - szegregáció erősödik, mind a társadalomban, mind az ellátórendszereknél, - a tudásátadás lehetősége korlátozottá válik

irányuló fejlesztések - hagyományőrző tevékenységek segítése - Infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés kialakítása - közösségi aktivitás és együttműködések erősítése - Megyeszékhely által nyújtott lehetőségek kihasználása	- előfinanszírozás ellehetetlenedik - önerő mértéke nem áll rendelkezésre - a közösség aktiválása nem sikerül - csökkenő bizalom a pályázati rendszer iránt - cél szerinti eredmény nem valósul meg - nő a munkanélküliség

Gazdaság:

Erősségek	Gyengeségek
- Megyeszékhely vonzáskörzete a térség - a magánszemélyek vállalkozó kedvűek - jelentős a KKV-k száma - erős szőlészeti, borászati pozíció - jelentős idegenforgalom - magas a tevékenységek diverzifikációja - magas a turisztikai szálláshelyek száma - együttműködési hajlandóság	- forrás-, és tőkehiányos KKV-k - magas helyi iparűzési adók - a komplex szolgáltatást nyújtók alacsony száma - alacsony a mezőgazdasági birtokméret, - alacsony hozzáadott értékű termékek előállítása - a szálláskapacitás egy része leromlott állagú, - alacsony a szolgáltatások kínálata - alacsony növekedési potenciál a KKV-k terén - magas energiafogyasztás
Lehetőségek	**Veszélyek**
- gyógyvíz adottságok további kihasználása - komplex turisztikai szolgáltatások kialakítása - szolgáltató KKV-k erősítése - energiaracionalizálás - helyi vállalkozók helyzetbe hozása - együttműködések erősítése	- a külső gazdasági feltételek romlanak, kevés tőke érkezik - a régión belüli, országos ill. az országhatáron túl fekvő versenytársak gyorsabb fejlődése - gazdasági recesszió következik be a térség gazdaságát meghatározó szektorokban újabb gazdasági válság

Környezet:

Erősségek	Gyengeségek
- történelmi borvidék a térség - jó infrastruktúrális adottságok - magas erdősültség - magas a védett természeti és épített örökség - termálvíz kincs adott - jó felszíni víz adottságok	- kis birtokméret - terhelt környezeti állapot a mezőgazdaság terén - sok települési építmény/épület leromlott állapotú, funkció nélküli - több település képe rendezetlen - települési mellékúthálózat állapota - közlekedési infrastruktúra állapota - mezőgazdasági utak rendezetlenek - erdei utak, pihenők, parkolók hiánya, elhanyagoltsága

Lehetőségek	Veszélyek
- településképek rendezése tájazonos módon - építmények, épületek funkciókkal való hasznosítása, - örökségek megőrzése hagyományok ápolásával, közösségépítéssel - parkosítás, pihenők, parkolók létrehozása - együttműködések a kis termelők terén - gazdák környezetgazdálkodási programban való részvétele - felszíni vizekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése - megújuló energiák használata	- illegális szemétlerakás - beruházás előfinanszírozása ellehetetlenül - átmenő közlekedés és az idegenforgalom növekedésével a közlekedési káros-anyag kibocsátása nő - a megújuló energiák használata csökken az ezt preferáló pályázatok elmaradásával ökoszisztémákba való illegális beavatkozások

4.5. Fejlesztési szükségletek azonosítása

Szükségletek	**Indoklás**
1. Helyi mikrovállalkozások fejlesztése	A helyi mikrovállalkozások jelentős számú munkahelyet teremtenek, viszont tőkehiánnyal, illetve -legfőképp a szolgáltatási szektor- pályázati , így fejlesztési lehetőségek hiányával küzd. A termékelőállító tevékenységet végzők esetében pedig alacsony a hozzáadott érték.
2. Rendezett településkép és funkciók kialakítása, hagyományápolás, kommunikáció fejlesztés, egészséges életmód , sportolás feltételeinek kialakítása.	Magas térségünkben az elvándorlási arány, ezen szükségletek kiszolgálásával mindez csökkenthető.
3. Civil tevékenységek erősítése	A civilek fontos szerepet játszanak a közösségek fejlesztésében, hagyományőrzésben, közbiztonság megteremtésében, egyéb szolgáltatások közvetítésében, környezettudatosság kialakításában, stb. Mindezek nélkül nincs vidéki közösségi élet, ezért fontos ezen szervezetek támogatása. Térségünkben kevésnek mondható a civilek száma és sok a tőkehiányos szervezet.
4. Közösségek fejlesztése, integráció	Térségünkben jelentős a munkanélküliség, a mélyszegénység is jellemző 3 kedvezményezett településünkön. Szükséges az elmaradottságot generáló folyamatok megtörése. Szükség van olyan animátorok megjelenésére, akik esélyt adhatnak tevékenységük révén az integrációra

	azzal, hogy a társadalmi vérkeringésbe bevonják őket. Szükséges az alacsony kommunikációs készségek fejlesztése.
5. Helyi szolgáltatás és infrastruktúra fejlesztése	A települések szolgáltatásai, infrastruktúrális kiépítettségei hiányosak. Ezek kialakítása, fejlesztése munkahelyet teremt, illetve csökkentheti az elvándorlási hajlandóságot.
6. Kis társadalmi, illetve gazdasági szereplők együttműködései.	A vidéki szereplők hatékony, fenntartható működést, piaci pozíciót, stabil gazdálkodást együttműködve érhetnek el. Ezzel oldható a jelen lévő tőkehiány, illetve a fejlesztési lehetőségek adottá válhatnak.

7.sz.táblázat

5. Horizontális célok

5.1 Esélyegyenlőség

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület az esélyegyenlőség kapcsán megvizsgálta az illetékességi területét alkotó települések Helyi Esélyegyenlőségi Programjait, valamint egyeztető fórumot, megbeszélést tartott a SZETA vezetőjével, a településeken működő kisebbségi önkormányzatok, továbbá a kisebbségi civil szervezetek képviselőivel.

Az Esélyegyenlőségi Programok kapcsán általánosságban elmondható, hogy a települések hasonló problémákkal küzdenek a hátrányos helyzetben lévő csoportok esetében. A települések által elkészített és elfogadott programokban 5 csoport került megkülönböztetésre:

1.Romák és/vagy mélyszegénységben élők

2. Gyermekek

3. Idősek

4. Nők

5. Fogyatékkal élők

Megjegyzés: Ostoros település esetében nem került megjelölésre az 1. pontban szereplő csoport

A problémák beazonosítása, következtetések levonása után különböző intézkedéseket fogalmaztak meg az Önkormányzatok. Ezen intézkedések közül számos elképzelés már megvalósult (pl. hangos hírmondó rendszer, tájékoztató táblarendszer, rendezvénytér, épületek akadálymentesítése stb.), azonban a jövőre vonatkozóan számos probléma vár megoldásra a fentebb felsorolt célcsoportok esetében.

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület a HFS elkészítésével és megvalósításával kíván közreműködni az intézkedések megvalósításában.

A ***romák és/vagy mélyszegénységben élők*** kapcsán elmondható, hogy minden település esetében az alacsony iskolázottság valamint a tartós munkanélküliség jelenléte a jellemző. A közfoglalkoztatási program valamelyest segített a munkanélküliség arányának csökkentésében, de ezen foglalkoztatási forma egyáltalán nem oldja meg a problémát, hiszen határozott időtartamra szóló munkaviszonyok létesülnek. A HEP fejlesztési lehetőségei között minden esetben szerepel a munkahelyek teremtése, a felzárkóztató valamint szakképzések szervezése. Néhány település (Szarvaskő, Egerbakta) esetében megtalálható az intézkedések között az adományosztás, élelmiszersegély kiosztása valamint a prevenciós- és szűrővizsgálatok helyben történő megvalósítása is. A HFS előkészítése során a HACS kommunikált az érintett települések roma vezetőivel és a SZETA szervezettel. A megfogalmazódott igény többek között a közösségek mozgósításának hiányára mutatott rá.

Gyermekek esetében a szabadidős programok (főleg a nyári szünetben), illetve a prevenciós és megelőző rendezvények megszervezése jelenik meg fejlesztési tevékenységként a települések esetében. A HFS tervezés során beazonosításra került a gyermekek egészségügyi helyzete, mely visszavezethető a táplálkozási problémák mellett sporttevékenység hiányára is.

Idősekkel kapcsolatban általános probléma az 55 év felettiek munkaerő-piaci elhelyezkedésének nehézsége, a rendezvények, programok hiánya. A települések intézkedései között szerepelnek a képzési programok indítása (elsősorban informatikai oktatás), rendezvényterv készítése valamint szűrővizsgálatok rendszeres szervezése. Az IT képzésre, a rendezvényekre, közösségi terek létrehozására is fókuszál a HFS.

A ***nők*** célcsoportja kapcsán a munkanélküliség jelenik meg problémaként az alacsony iskolai végzettség okán, valamint a kisgyermekes munkába visszatérni kívánó nők esetében. Megoldásként a felzárkóztató képzés valamint szakképzés, átképzés jelenik meg.

A ***fogyatékkal élők*** esetében minden település vonatkozásában az akadálymentesítés jelenik meg. Intézkedésekben a középületek és szolgáltató helyek akadálymentes megközelítésének kialakítása fogalmazódik meg, a HFS tekintetében az intézkedések során ezt figyelembe vesszük.

A 105/2015.(IV.23.) Kormányrendelet alapján az Eger Vidék Kincsei Egyesület illetékességi területét alkotó települések közül 3 település (Egerbakta, Kerecsend, Verpelét) szerepel a kedvezményezett települések között.

Egerbakta

Romák és/vagy mélyszegénységben élők körében a legnagyobb probléma a munkanélküliség, az alacsony iskolázottság, a mindennapi megélhetési nehézségek leküzdése, a prevenciós programok és szűrőhelyek kevés száma. Az intézkedési területek között kiemelendő cél megkönnyíteni a mélyszegénységben élők (köztük romák) mindennapi megélhetési nehézségeit akár segélyosztás, szociális támogatás révén. A településen kevés a felnőttek részére szervezett felvilágosító program, szűrővizsgálatok. Szükséges prevenciós programok megszervezése (egészségmegőrzés, bűnmegelőzés, állásbörze stb.), valamint szűrőprogramok helyben történő megvalósítása is. Az alacsony iskolázottság miatt az elhelyezkedési esélyek alacsonyak ezen célcsoport tagjai számára, ezért fontos lenne helyben megszervezett és megtartott képzések indítása, valamint a gyermeket nevelő mélyszegénységben élő munkanélküli felnőttek közfoglalkoztatásba történő bevonása.

Gyermekek esetében megállapítást nyert, hogy a településen kevés a sportolási lehetőség, program a gyermekek részére. Az önkormányzat célja, hogy a gyermekek több sportolási tevékenységben vegyenek részt, egészségesebben éljenek, ne csellengjenek el, közösség jöjjön létre. Fontos intézkedés, hogy támogassák- amennyiben szükséges anyagilag is- a továbbtanulni szándékozó gyermekeket.

Nők esetében szintén a munkanélküliség jelenik meg fő problémaként, amelynek megoldása ebben az esetben is a felzárkóztató képzés, szakképzés megszervezése.

Idősekkel kapcsolatban fontos cél az idősek elmagányosodástól való megóvása, ezért szükséges több program szervezése számukra. További intézkedésként jelenik meg a segítségnyújtás biztosítása, a biztonságérzet kialakítása, időseket érő bűncselekmények megelőzése. Ezek megvalósításához felvilágosító programok megtartása szükséges.

Fogyatékkal élők esetében a közintézmények akadálymentesítése a legfontosabb intézkedés a HEP szerint, ehhez viszont pályázati forrás szükséges.

<u>Kerecsend</u>

Romák és/vagy mélyszegénységben élők esetében a legjelentősebb problémák: munkanélküliség, rossz vagyoni helyzet, rossz egészségi állapot, alacsony iskolai végzettség. Ezen problémák megoldása lehet a munkahelyteremtő vállalkozások támogatása, a szociális szövetkezet fejlesztése, közfoglalkoztatási program bővítése, egészségmegőrző programok szervezése.

Gyermekek esetében probléma a veszélyeztetettség, a telepszerű lakókörnyezet, kevés nyári program (étkeztetés), kevés sportolási és játék lehetőség, drog terjedése. Ezen problémák kiküszöbölése a nyári programok szervezésével, gyermekjóléti szolgálat bővítésével, drog prevenciós programok szervezésével érhető el.

Az idősek kevés figyelmet kapnak, információhiány jellemző (kevesen veszik igénybe a helyben elérhető szolgáltatásokat), rendezvények és programok kevés számban kerülnek megrendezésre számukra. Fontos egy olyan rendezvényterv összeállítása, amelynek célcsoportja az idősebb korosztály.

Kerecsenden magas a munkanélküli nők száma, az idősebb korosztály alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik. A HEP alapján szükséges számukra foglalkoztatást segítő és képzési programok indítása.

Fogyatékkal élők esetében az akadálymentesítés folytatása jelenik meg az intézkedési tervben a célzott támogatási rendszer kialakítása és foglalkoztatási lehetőségek megteremtése mellett.

Verpelét

A romák és/vagy mélyszegénységben élőkkel kapcsolatban a beazonosított probléma az, hogy nincs munkalehetőség helyben. Ennek megoldása a munkahelyek teremtése. Verpelét esetében nem merült fel igény a HEP alapján a célcsoport számára indított képzésekkel kapcsolatban.

Sok gyermek részesül gyermekvédelmi támogatásban, mivel szüleik nem tudnak róluk gondoskodni, ezért fontos, hogy a szülők foglalkoztatását, elhelyezkedési esélyeit növeljék.

Verpelét elöregedő településnek tekinthető a lakosság életkor szerinti megoszlása alapján, ezért fontos az odafigyelés az idősekre.

A nők esélyegyenlőségét hivatott szolgálni az óvodai férőhelyek számának növelése, mivel a kevés férőhely miatt nem tudnak visszalépni a munkaerő-piacra.

A fogyatékkal élőkkel kapcsolatban legfontosabb intézkedés az intézmények akadálymentesítése.

Intézkedéseink monitoringja során a pályázati felhívásokban olyan elemek beépítése kell, hogy történjen, mely biztosíték arra vonatkozóan, hogy a megfogalmazott célt elérjük. Ilyenek a kiválasztási kritériumok, melynek nyomon követése a teljes projektbonyolítás során a HACS munkaszervezetének feladata.

5.2 Környezeti fenntarthatóság

A térségi társadalom és gazdaság nagymértékben függ a jó minőségű természeti és környezeti erőforrásoktól. A HFS oly módon ösztönzi a környezet védelmét, a természeti erőforrások használatát, hogy a megfogalmazott szükségletek, intézkedések terén a hatékony erőforrás gazdálkodást támogatja. Építési beruházások támogatása során a kiválasztási rendszerben preferálásra kerülnek a gazdaságos vízhasználatot és energiaracionalizálást beépítő fejlesztések, melyek monitoringa az egyes

projektek dokumentált nyomon követésével zajlik a munkaszervezet által. A táji, természeti értékek megőrzését közparkok esetében kiírt feltételrendszerrel segítjük.
A klímaváltozás globális probléma, amelynek káros hatásai helyi szinten az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését szem előtt tartó fejlesztésekkel és e témájú szemléletformálással csökkenthetők. A megújuló energia felhasználását, az energetikai racionalizálást priorizáló fejlesztések a HFS részét képezik azáltal, hogy az intézkedések kiválasztási kritériumaiban előnyösebben pozícionálandók.

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

A HFS tervezési folyamata, a szereplők bevonása:

Célunk, hogy biztosítsuk a széles nyilvánosság számára az információhoz való hozzájutást, a tervezésben való részvételt. Ezért készítettünk a Vidékfejlesztési Program vidéki térségeket érintő lehetőségeiről és a LEADER tervezésről egy hasznos, átlátható diasort, melyet minden megtartott települési fórumon az érdeklődők megtekintettek, a prezentációt meghallgatták, azt kérésre a jelenléti íven megadott e-mail címre is eljuttattuk. Emellett az agrárium szereplőit -ha igényt tartottak rá – szintén egy külön összeállított diasor mentén tájékoztattuk a jövőbeni lehetőségeikről. A fórumokon belül egy olyan kommunikációs folyamatot értünk el, amely egy döntés előkészítésnek az első része. A folyamatos és kölcsönös információ-áramlás során a közvetlenül vagy közvetetten érintett szereplők (szervezetek vagy egyének) szabadon nyilváníthattak véleményt, fogalmazhatták meg terveiket, problémáikat, szükségleteiket. A helyi szereplők közvetlenül bekapcsolódhatnak így a saját mindennapi életüket meghatározó fejlesztési folyamatokba. Az alulról építkező tervezéssel és megvalósítással bizonyítottan együtt jár az erőforrások felhasználásának fokozott hatékonysága is.

Nagy hangsúlyt fektettünk a fórumokon arra, hogy a pályázni kívánók megismerkedjenek az együttműködésben megvalósítható pályázati felhívásokkal. A társadalmi szereplők és a gazdaság különböző ágazati szereplőinek felhívtuk a figyelmét arra, hogy a projektjeik összekapcsolásával , konzorciumi formában több esetben magasabb pályázati összegre, jobb pozícióval tudnak támogatási kérelmet benyújtani. Ezen gondolat erősítésével megvalósítottuk az ágazatköziség elvét , illetve azzal már alapvetően, hogy a fórumokon közösen gondolkoztunk, az ágazati összefüggéseket, a komplexitást kerestük. Közös települési fórumainkon mind a civilek, mind vállalkozók és költségvetési szervek is megjelentek, együtt fogalmazták meg elképzeléseiket, együtt gondolkodtak, majd projektötleteket fogalmaztak meg a helyszínen, illetve projekt adatlapokon juttatták el hozzánk a későbbiekben. Ezen felül külön kerekasztal beszélgetési lehetőséget teremtettünk egy alkalommal a települési

önkormányzatoknak és külön a kisebbségi szervezetek képviselőinek. A leendő projektek ilyetén integrált megközelítésű előkészítése innovatív.

A LEADER HACS működése, alapelvei, az azokat meghatározó alapdokumentumai eleve garantálják az integrált megközelítést. A döntések meghozatalánál is fellelhető mindez, hisz döntéshozó szervezeti egységeinek szféránkénti előírásai biztosítják az ágazatközi megközelítést is. Minden döntéshozó egység helyi civilekből, vállalkozókból és költségvetési szervekből áll. Természetesen a jogszabályok szerinti összeférhetetlenségi szabályok szigorú betartása szükséges.

Intézkedések megoldásai:

- *Helyi mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése:* A több ágazatban tevékenykedő helyi szereplők tervezésbe való bevonása fogalmazta meg ezen intézkedésre az igényt. Innovatív vonatkozása abból is meghatározható, hogy jelen pályázati lehetőségeket figyelembe véve a működő helyi szolgáltatásokat végző vállalkozások pályázati lehetőségei hiányoznak, így versenyhátrányt szenvednének el más ágazatokkal szemben. Ez az intézkedés fehér foltot fed az esélyegyenlőség érdekében.
- *Élhetőbb települések kialakítása:* 4 célterület tekintetében nyújtható be pályázat, mely így komplex - több ágazati szereplőt is aktiváló - települési fejlesztést eredményezhet anélkül, hogy a pályázót korlátozná saját körülményei alapján történő prioritása meghatározásában. Lehetőség nyílik olyan fejlesztésekre is, mely térségi beruházások ráhordásaként jelenhet meg (kerékpáros pihenőpontok). Az 1. és a 4. célterület esetében projektzáró rendezvény biztosítja a népszerűsítést, marketinget és a közösségi kommunikációt.
- *Közösségfejlesztő animátor képzés:* A tervezés során bevonásra kerültek a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek szervezetei a képviselőik által, melynek eredményeképp a szükséglet megfogalmazódott. Olyan hólabdahatást várunk, melynek eredményeképp a térségben élő hátrányos helyzetű emberek sokkal inkább hasznos tagjaivá válnak a közösségnek, a társadalomnak , mint az eddigiekben. Ezen társadalmi rétegek tagjai számára nyújtunk lehetőséget arra, hogy olyan képesítést szerezzenek, mely által saját közegük segítségére lehetnek, segíthetik, aktiválhatják, informálhatják, kézen foghatják őket.

7. A stratégia beavatkozási logikája

7.1 A stratégia jövőképe

A Helyi Fejlesztési Stratégia (HFS) megalkotásával egy olyan települési hálózat működtetése a cél, amely lehetőséget ad a helyi gazdaság fejlesztésére, hagyományaink ápolására, a helyben lévő humán-, természeti erőforrások kiaknázására, élhető, szerethető vidék megteremtésére.

2020-ra a helyi lakosok/szervezetek elvándorlása/kivonulása megáll, sőt a folyamat visszafordul, az identitásérzet erősödik, az integrált, helyi gazdasági és szolgáltatás jellegű fejlesztéseknek köszönhetően a gazdasági tér és településkép folyamatosan javul, a lakosok életminősége tovább fejlődik, a természeti-, a kulturális értékek hosszú távon fennmaradnak, a falusi turizmus hálózata a falusi szálláshelyek kialakulásával, szolgáltatások bővülésével megerősödik, a megújuló, költségracionalizáló alternatív energiaforrások használata egyre szélesebb körben terjed el, a stabilan működő mikrovállalkozások fejlődnek, számuk nő, a munkahelyek száma és minősége megfelelően fedi a keresletet. Civil tevékenységet folytató szervezetek száma nő, technikailag és anyagilag is megerősödve szolgálják a közösséget. Mindezt az erőforrások megőrzésével és arányos hosszú távú fejlesztésével és az esélyegyenlőség figyelembe vétele mellett érjük el.

7.2 A stratégia célhierarchiája

Jövőkép
Élhető vidék.

	Átfogó cél(ok)
1.	Megfelelő vidéki életminőségi feltételek kialakítása, elvándorlás csökkentése
2.	Versenyképes helyi gazdaság
3.	Mérsékelt kirekesztettség és újratermelődő szegénység
4.	Környezettudatos közösség
5.	Munkahelyek számának megőrzése, növelése

Ssz.	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
1.	Helyi mikrovállalkozások versenyképességének növelése, kapacitásának fejlesztése, piaci pozíciójuk megerősítése, innováció.	- megtartott és új munkahelyek száma	20 db
2.	Rendezett településkép, épületek funkcióinak kialakítása	- funkciót kapott épületek száma - szabadtéri fejlesztéseket használók száma	9 db 200 fő/fejlesztés
3.	Helyi hagyományok ápolása, fejlesztése	- rendezvényeket látogatók száma	150 fő/rendezvény
4.	Sporttevékenység fejlesztése, egészségmegőrzés	- létrehozott sportolásra alkalmas terek esetén a helyi használók száma	200 fő/fejlesztés
5.	Kommunikációs szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése	- wifi használók száma; - tanfolyamot sikeresen abszolváltak száma;	200 fő/ település 30 fő
6.	Közösségek erősítése, fejlesztése, integráció	- animátor szakképesítést szerzők száma	10 fő

8.sz.táblázat

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá[1]					
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Helyi mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése	x					
2.	Élhetőbb települések kialakítása 1.célterület: Rendezett településkép és funkciók kialakítása. 2.célterület: Hagyományok ápolása, közösségek építése 3.célterület: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés javítása 4.célterület: Egészségmegőrzés, sporttevékenység lehetőségének kialakítása		x	x	x	x	
3.	Civil szervezetek eszközbeszerzése			x			x
4.	Közösségfejlesztő animátor képzés						x

9.sz.táblázat

8. Cselekvési terv

8.1 Az intézkedések leírása

1.	Intézkedés megnevezése	**Helyi mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése**
2.	Speciális cél	Helyi mikrovállalkozások versenyképességének növelése, kapacitásának fejlesztése, piaci pozíciójuk megerősítése, innováció.
3.	Indoklás, alátámasztás	A SWOT analízis valamint a helyzetfeltárás alapján – többek között - a szolgáltatásokat végző mikrovállalkozások fejlesztésére, megerősítésére, munkahelymegtartására , energiahatékonyság növelésre, versenyképesség fejlesztésére van szükség. A projekteken keresztül a helyi gazdaság további szereplőit is célozzuk, mely által a szolgáltatásokat igénybe vevő termékeket előállító gazdasági szereplőket is aktiválhatjuk. Ezáltal az intézkedés a helyi gazdaság megerősítését szolgálja.
4.	A támogatható tevékenység területek meghatározása	Olyan vállalkozások fejlesztése, melyek versenyhátrányba kerültek azáltal, hogy nincs horizontális pályázati lehetőségük. Tevékenységek: - új eszköz, gép beszerzése - építés, felújítás, infrastruktúra fejlesztés (kötelező akadálymentesítéssel ahol releváns)) - Információs technológia-fejlesztés (új informatikai eszközök , szoftverek beszerzése) - Online megjelenés: domain név regisztráció és hozzá tartozó webtárhely, honlapkészítés - energia hatékonyságot célzó beruházások

		- egyéb költségek (előkészítés, menedzselés)	
5.	Kiegészítő jelleg, lehatárolás	a.) a két intézkedés közötti lehatárolást (ha lehet ilyet képezni), és/vagy	VP: működő , nem agrár és nem élelmiszeripari tevékenységet végző, mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése nem jelenik meg a felhívásokban, csak együttműködési lehetőségként.. Ezáltal kiegészítő intézkedésként is aposztrofálható a vidéki térségek fejlesztésén belül. GINOP : Termékelőállítási tevékenységhez kötött fejlesztések valósulhatnak meg. Itt is kiegészítő intézkedésként értelmezhető. TOP: nem jelenik meg hasonló intézkedés EFOP: nem jelenik meg hasonló intézkedés A HFS az intézkedés által un. „fehér foltot" fed, megteremti azok számára a fejlesztési lehetőséget, akik egyéb programból nem részesülnének támogatásból. Esélyegyenlőséget is teremt tehát a HFS ezáltal.
		b.) azt a hozzáadott értéket, amely a HFS-en keresztül történő támogatással jön létre.	Helyi közösségi tervezés, szükséglet meghatározás.
		Összefoglalva:	Az Eger Vidék Kincsei HACS működő, szolgáltatásokat nyújtó, nem agrár/élelmiszeripari tevékenységet végző helyi mikrovállalkozásokat támogat az intézkedésével, mely által munkahelyek megőrzését, a helyi gazdaság megerősítését és az energia felhasználás racionalizálását is célozza.
6.	A jogosultak köre	jogosultak típusa alapján:	- mikrovállalkozások - önálló tevékenységet végző magánszemélyek
		térségi lehatárolás alapján:	Az Eger Vidék Kincsei Egyesület lehatárolt településein, legalább a pályázat benyújtása előtt 1 évvel székhellyel, telephellyel , vagy lakhellyel rendelkező jogosult pályázhat.
7.	A kiválasztási kritériumok, alapelvek	- Új szolgáltatások bevezetése - Magánszemély pályázó esetében, a fejlesztés megvalósulását követően egyéni vállalkozóvá válás vállalása - Munkavállalói létszám tartása, növelése - Regisztrált munkanélküli alkalmazása	

		- A projekt kapcsolódik már korábban megvalósult fejlesztéshez - Energiahatékonyság növelése, vagy megújuló energia használata - Fejlesztéshez kapcsolódó releváns végzettség - Falusi szálláshely fejlesztés esetén „4 napraforgós” minőség megléte, vállalása - Panzió fejlesztése esetében I. osztályú minősítés megléte, vállalása - Motel fejlesztése esetében: 3 csillagos minősítés megléte, vállalása - Együttműködési megállapodások - Női alkalmazottak száma - 50 év feletti életkorú alkalmazottak száma	
8.	Tervezett forrás	*a.* adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás	170 000 000 Ft
		b. a támogatás aránya;	70%
		c. a projektméret korlátai;	200. 000 Ft – 10.000.000 Ft
		d. a támogatás módja (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás)	hagyományos
9.	A megvalósítás tervezett időintervalluma	2016. 09 – 2016. 10	
10	Kimeneti indikátorok	a. A támogatott projektek száma (db)	25
		b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (db)	- mikrovállalkozás: 21 - önálló tevékenységet végző magánsz.: 4

1.	Intézkedés megnevezése	**<u>Élhetőbb települések kialakítása</u>**

	Célterületek	1. Rendezett településkép és funkciók kialakítása 2. Hagyományok ápolása, közösségek építése 3. Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása 4. Egészségmegőrzés, sporttevékenység lehetőségének kialakítása
2.	Speciális célok	Az elvándorlás megállítása érdekében: Rendezett településkép, épületek funkcióinak kialakítása. Helyi hagyományok ápolása, fejlesztése. Kommunikációs szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése. Sporttevékenység fejlesztése, egészségmegőrzés.
3.	Indoklás, alátámasztás	A helyzetelemzés, a projektgyűjtéseink, az előző időszak vidéki örökségeink megőrzése és falumegújítás pályázati lehetőségek terén mutatott kérelmezői aktivitás, a swot analízis mind azt támasztják alá, hogy továbbra is nagy az igény és szükség van az önkormányzati alapfeladattal nem érintett épületek felújítására, azok funkciókkal való ellátására. Szükségesek a meglévő autóbuszvárók rendbetétele, igény van olyan parkok kialakítására, amely minden korosztálynak kínál kulturált szabadidős lehetőségeket. Igény mutatkozik továbbá a közösségi élet aktiválására, melyet szolgálnak a hagyományokat őrző, közösségépítő rendezvények. Mindemellett akkor élhető – többek között - egy település minden korosztály számára, ha megfelelő a a kommunikációs lehetőség (mely mellé a hátrányos helyzetű lakosok számára alapvető képzésnek is társulnia kell), ha a rendezett terek , parkok mellett van lehetőség az egészséges életmód gyakorlására is. Mindezek hiányában a fiatalok nagyobb valószínűséggel hagyják el a települést, a vidéket.
4.	A támogatható tevékenység területek meghatározása	1. célterület: Tájházak, skanzenek, hagyományos tevékenységek bemutatótereinek kialakítása, szabadtéri rendezvényterek, parkok fejlesztése, buszváró építmény fejlesztése, kerékpáros pihenőpontok kialakítása kötelező projektzáró rendezvénnyel. Tevékenységek: - infrastruktúrális és ingatlan beruházás (ahol releváns kötelező akadálymentesítéssel) - új eszközök, térelemek beszerzése (ahol releváns telepítése) - zöldfelület fejlesztése (gyep, fás szárúak szaporító anyag beszerzése, telepítése, infrastruktúra) - projektzáró rendezvények szervezésének, kiadásainak támogatása (kötelező) - egyéb költségek (előkészítés, menedzselés) 2. célterület: Hagyományőrző rendezvények támogatása . Tevékenységek: - rendezvények szervezésének, kiadásainak támogatása - egyéb költségek (előkészítés, menedzselés) 3. célterület: Települési Wifi pontok kialakítása és működtetése IT tanfolyammal. Tevékenységek: - új eszközök beszerzése ,telepítése - tanfolyam költségei (1x-i max 100 órás tanfolyam a projekt végén,

		mely szakképesítést nem ad) – önállóan nem támogatható 4. célterület: zárt- és/vagy szabadtéri fitnessz tér létrehozása kötelező projektzáró rendezvénnyel. Tevékenységek: - infrastruktúrális és ingatlan beruházás - új eszközök, térelemek beszerzése (ahol releváns telepítése) - zöldfelület fejlesztése (gyep, fás szárúak szaporító anyag beszerzése, telepítése, ahol releváns) – önállóan nem támogatható - projektzáró rendezvények szervezésének, kiadásainak támogatása (kötelező) - egyéb költségek (előkészítés, menedzselés)	
5.	Kiegészítő jelleg, lehatárolás	a. a két intézkedés közötti lehatárolást (ha lehet ilyet képezni),	VP - Alapvető szolgáltatások fejlesztése 7.4.1, Kisméretű infrastruktúrafejlesztés 7.2.1 : lehatárolás: projektzáró rendezvény elsősorban, de pl. településképet meghatározó épület esetében csak külső felújítás történhet, míg itt komplex az intézkedés (külső, belső, eszköz+rendezvény) illetve több specifikus célnál önmagában sincs a VP-ben ilyen lehetőség. EFOP programban ilyen jellegű fejlesztések nem jelennek meg, a GINOP vállalkozásokat támogat. TOP: alapszolgáltatásokat, komplex programokat támogat költségvetési szervek esetében, melynek kiegészítésére megfelel az intézkedés.
		b. azt a hozzáadott értéket, amely a HFS-en keresztül történő támogatással jön létre.	Kötelezően kapcsolt projektzáró rendezvény, tanfolyam. Helyi közösségi tervezés, szükséglet meghatározás.
		Összefoglalva:	Élhetőbb települések kialakítása a cél annak érdekében, hogy az elvándorlást mérsékeljük, a közösséget fejlesszük, helyi értékeket őrizzük. Ennek érdekében lehetőséget teremtünk tájházak, skanzenek, hagyományos tevékenységek bemutatótereinek kialakítására, szabadtéri rendezvényterek, parkok , buszváró építmények fejlesztésére,

			rendezvények szervezésére, az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférésre, zárt- és/vagy szabadtéri fitnessz tér létrehozására.
6.	A jogosultak köre	jogosultak típusa alapján: önkormányzatok, önkormányzati társulások, nemzetiségi önkormányzatok, nonprofit szervezetek.	
7.	A kiválasztási kritériumok, alapelvek	- reális fenntarthatósági terv (ahol releváns) - megújuló energia használata, - szociális szempontok, - együttműködés - helyi vállalkozók bevonása a fejlesztések kivitelezésében, - Környezetkímélő alapanyagok, technikák, technológiák, eszközök alkalmazása. - zöldfelület fejlesztése - kedvezményezett településen történik a fejlesztés - védett ingatlanok fejlesztése - települési lakosságszám	
8.	Tervezett forrás	a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti tárfinanszírozás) nagysága	164 850 000 Ft, ebből: 1.,3.,4.: 160 000 000 Ft 2: 4 850 000 Ft
		b. a támogatás aránya	100 %
		c. a projektméret korlátai (bruttó)	1.,3.,4.: 200 000 Ft-10 000 000 Ft 2.. 200 000 ft- 1 000 000 Ft
		d. a támogatás módját (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás)	1.,3.,4.: hagyományos 2.: egyszerűsített
9.	A megvalósítás tervezett időintervalluma	2016. 09 – 2016. 10	
10	Kimeneti indikátorok	a. A támogatott projektek száma (db)	Összesen: 25 db
		b. A támogatott kedvezményezettek száma	önkormányzat, önkormányzati társulás,

		típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)	nemzetiségi önkormányzat: 20 db nonprofit szervezet: 5 db

1.	Intézkedés megnevezése	**<u>Civil szervezetek eszközfejlesztése</u>**	
2.	Speciális cél	Civil szervezetek tevékenységéhez köthető szükséges eszközök cseréje, beszerzése, a hasznos, minőségi civil munka érdekében.	
3.	Indoklás, alátámasztás	A civil szervezetek tőkehiányosak. Ennek ellenére fontos szerepet játszanak a közösségek fejlesztésében, hagyományok őrzésében, értékek teremtésében, környezettudatosság kialakításában. Adott intézkedés célja a civilek munkájának segítése.	
4.	A támogatható tevékenység területek meghatározása	- cél szerinti tevékenységi körhöz kapcsolódó új eszközök beszerzése.	
5.	Kiegészítő jelleg, lehatárolás	a.a két intézkedés közötti lehatárolást (ha lehet ilyet képezni), és/vagy	Nincs hasonló intézkedés ilyen projektmérettel.
		b. azt a hozzáadott értéket, amely a HFS-en keresztül történő támogatással jön létre.	Helyi civilek projektötletei alapján összeállított intézkedés.
		Összefoglalva:	A civil szervezetek támogatása szükséges , mert a közösségépítésben, értékeinek megőrzésében, kulturális életünk indikálásában jelentős szereppel bírnak. Kis értékű eszközbeszerzést biztosítunk .
6.	A jogosultak köre	jogosultak típusa alapján: - egyesületek, alapítványok	

7.	A kiválasztási kritériumok, alapelvek	- reális szakmai terv megléte - szociális szempontok - előző 1 év aktivitása - helyi vállalkozók bevonása a fejlesztések kivitelezésében	
8.	Tervezett forrás	a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti társfinanszírozás) nagyságát,	4 000 000 Ft
		b. a támogatás arányát;	100 %
		c. a projektméret korlátait;	20 000 Ft – 400 000 Ft - ig
		d. a támogatás módját (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás)	Egyszerűsített
9.	A megvalósítás tervezett időintervalluma	2017.02 – 2017.03	
10	Kimeneti indikátorok	a. A támogatott projektek száma (db)	25 db
		b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva	civil szervezet: 25 db

1.	Intézkedés megnevezése	**<u>Közösségfejlesztő animátor képzés</u>**
2.	Speciális cél	Közösségek erősítése, fejlesztése, integráció
3.	Indoklás, alátámasztás	Az Eger Vidék Kincsei HACS lefedettségén a helyzetelemzés alapján jelentős a munkanélküliség, a mélyszegénység, melynek egyik alapvető oka az alulképzettség mellett az információáramlás hiánya, illetve olyan közösségfejlesztő humán erőforrás hiánya, mely megszervezi, mozgatja a helyi társadalmi rétegeket. Különösen igaz ez a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett településeink területén (Verpelét, Kerecsend, Egerbakta) . Szükség van olyan animátorok megjelenésére, mely esélyt ad a hátrányos helyzetű embereknek a tisztességes munkából való megélhetésre. Feladatuk a helyi társadalom mozgósításának, működésbe hozásának segítése.

4.	A támogatható tevékenység területek meghatározása	Korszerű, használható tudást nyújtó képzés megvalósítása, mely közvetve segít a rászorulóknak munka világába való visszatérésben, a hátrányos helyzetű , - elsősorban roma - közösségek fejlesztésében, információ- és tudásátadásban. OKJ szint. Tevékenységek: Képzések szervezése és lebonyolítása bizonyítványosztó rendezvénnyel .	
5.	Kiegészítő jelleg, lehatárolás	a. a két intézkedés közötti lehatárolást (ha lehet ilyet képezni), és/vagy	Más alapból történő képzésektől eltérően kötelező projektzáró rendezvényt követel az intézkedés.
		b. azt a hozzáadott értéket, amely a HFS-en keresztül történő támogatással jön létre.	Bizonyítványosztó rendezvényekkel a helyi sajtó bevonásával komplexitás, illetve a későbbi hálózatosodás alapjait teremti meg az intézkedés.
		Összefoglalva:	A cél a térségben jelenlévő munkanélküliségi ráta csökkentése, a hátrányos helyzetű közösségek aktivizálása, információ – és tudásátadás. Ennek érdekében az intézkedés lehetőséget biztosít animátorok képzésén keresztül a célok elérésére.
6.	A jogosultak köre	Civil szervezetek , a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet kedvezményezett település területén telephellyel, vagy székhellyel rendelkezők, melyek releváns cél szerinti tevékenységet végeznek legalább 1 éve.	
7.	A kiválasztási kritériumok, alapelvek	- gyakorlat orientált módszertan, - óraszám - képzésben részt vevők száma - romák aránya - nők aránya - 50 év feletti álláskeresők aránya - jelentkezők cél szerinti kiválasztási metódusa	
8.	Tervezett forrás	a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás (összes közpénz: EU és nemzeti társfinanszírozás) nagyságát,	2 000 000 Ft

		b. a támogatás arányát;	100 %
		c. a projektméret korlátait;	200 000 Ft – 2 000 000 Ft ig
		d. a támogatás módját (hagyományos vagy egyszerűsített költségelszámolás)	Egyszerűsített
9.	A megvalósítás tervezett időintervalluma	2017. 02. – 2017. 03	
10	Kimeneti indikátorok	a. A támogatott projektek száma (db)	1
		b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (vállalkozás, önkormányzat, civil szervezet) (db)	civil szervezet: 1

HFS-hez kapcsolódó horizontális intézkedések:

1.	Intézkedés megnevezése	**Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása (VP 6.2.1)**
2.	Speciális cél	Tevékenység diverzifikáció, árutermelő-, szolgáltató mikrovállalkozások indítása
3.	Indoklás, alátámasztás	A helyzetfeltárás és a swot analízis alapján szükséges a mikrovállalkozások megerősítése, fejlesztése.

1.	Intézkedés megnevezése	**Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (VP 6.4.1)**
2.	Speciális cél	Mezőgazdasági szereplők nem mezőgazdasági tevékenységeinek fejlesztése
3.	Indoklás, alátámasztás	A helyzetfeltárás és a swot analízis alapján szükséges a mikrovállalkozások megerősítése, fejlesztése.

1.	Intézkedés megnevezése	**Kis gazdasági szereplők együttműködései (VP 16.3.1)**
2.	Speciális cél	Nem mezőgazdasági termelésre irányuló közös projektek kis gazdasági szereplők részére.

3.	Indoklás, alátámasztás	A helyzetfeltárás és a swot analízis alapján szükséges a mikrovállalkozások együttműködése, megerősítése, fejlesztése.

1.	Intézkedés megnevezése	**Szolidáris gazdálkodás együttműködései (VP 16.9.1)**
2.	Speciális cél	Hátrányos helyzetű csoportok integrációja, az általuk történő termék előállítás és a fogyasztók önszerveződő csoportjainak megszervezése.
3.	Indoklás, alátámasztás	A HFS számos ponton priorizálja a hátrányos helyzetű csoportok támogatását.

1.	Intézkedés megnevezése	**Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése (VP 7.2.1)**
2.	Speciális cél	Helyi infrastruktúra fejlesztése.
3.	Indoklás, alátámasztás	A HFS priorizálja az épített környezet fejlesztését, térségünkben számos szükséglet mutatkozik erre. Pl.: piacfejlesztés, meghatározó épületek rekonstrukciója, szennyvízkezelési megoldások… stb

1.	Intézkedés megnevezése	**Alapvető szolgáltatások fejlesztése (VP 7.4.1)**
2.	Speciális cél	Helyi szolgáltatásfejlesztés
3.	Indoklás, alátámasztás	Számos projektötlet érkezett településeinkről erő-, és munkagépek beszerzésével, gépjárművek és eszközök beszerzésével, közétkeztetés fejlesztésével kapcsolatban. Vannak jó gyakorlatok is térségünkön (pl. Felsőtárkány vonatkozásában).

1.	Intézkedés megnevezése	**Térségek közötti és nemzetközi együttműködések (VP 19.3.1)**
2.	Speciális cél	Cél a vidéki térségekben új megoldások alkalmazása a térség problémáira és fejlesztési lehetőségeire, továbbá a helyi szereplők térségen kívüli kapcsolatrendszerének és kompetenciáinak bővítése, új tudások becsatornázása.
3.	Indoklás, alátámasztás	A HFS fontosnak tartja az együttműködések keretében történő projekt megvalósításokat, melyet külön fejezet is tartalmaz.

1.	Intézkedés megnevezése	**REL együttműködés (VP 16.4.1)**
2.	Speciális cél	Kis termelők közvetlen (max. 1 közvetítő) piacra jutása.
3.	Indoklás, alátámasztás	A HFS fontosnak tartja az együttműködések keretében történő projekt megvalósításokat, melyet külön fejezet is tartalmaz. A HACS generálhat, koordinálhat ilyen fejlesztéseket.

1.	Intézkedés megnevezése	**Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése (EFOP 1.7)**
2.	Speciális cél	Helyi akciócsoportok (HACS-ok) által kidolgozott stratégiák társadalmi felzárkózási céljai megvalósításának kiegészítése.
3.	Indoklás, alátámasztás	Az állandó népesség 15%-nál nagyobb aránya él a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet kedvezményezett település területén. Ez átszövi a HFS-t és konkrét intézkedéseket generál.

1.	Intézkedés megnevezése	**Mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztése (VP 4.2.1)**
2.	Speciális cél	Mezőgazdasági termékek értéknövelése, piacra jutása
3.	Indoklás, alátámasztás	A HFS helyzetfeltárása során a helyi termékek hozzáadott értékének kis mértéke került megállapításra, ennek fejlesztése szükséges.

8.2 Együttműködések

1. Az együttműködések tervezett tématerületei:

a) Közösségek aktiválása sporttevékenység révén

b) Aktív turizmus fejlesztése

c) Vidéki örökségeink megőrzése

d) Környezettudatos tevékenységek ösztönzése

e) Helyi termékek, szolgáltatások innovatív fejlesztése

f) Helyi szereplők kapcsolatrendszerének fejlesztése, tudástranszfer

g) Közösségi integráció, egészséges életmódra való nevelés

2. Specifikus célok:

a) A közösségek sportolási lehetőségeinek megteremtése, a közösségek kapcsolatrendszerének bővítése, az egészséges életszemlélet kialakítása révén egészségmegőrzés, együttműködések által újszerű megoldások kialakítása az élhetőbb vidék érdekében.

b) A vidéki turizmus fejlesztése komplex programcsomagok kialakításával, újszerű együttműködési megoldásokkal

c) Épített és természeti örökségeink megőrzése, ápolása vidéki szereplők térségeken átnyúló, hálózatban történő együttműködésével.

d) Innovatív fejlesztések megvalósítása, bemutatása, mely hozzájárul a közösség környezettudatosságának kialakításához, erőforrások környezettudatos használata.

e) Helyi mikrovállalkozások tevékenységének újszerű, együttműködésben megvalósuló fejlesztései, mely gazdasági stabilitást, munkahely megőrzést, piaci pozíció erősödést eredményez

f) Vidékfejlesztési jó gyakorlatok átadása, átvétele, alkalmazása a térségben.

g) Hátrányos helyzetű emberek közösségi integrációja, a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, egészségtudatosság erősítése.

3. Indoklás, alátámasztás:

Térségünk szereplőinek együttműködési hajlandósága az előző időszak tapasztalatai alapján jó. Vidéki kis településeinken működő szervezetek sikerességének alapja a közös gondolkodás, a közös problémákra adott válaszként közös erőfeszítések mentén létrejött megoldások. A kis kapacitással, erőforrással, gyenge érdekérvényesítő pozícióval rendelkező szereplők összefogása révén tudnak csak eredményeket elérni, csak így lehet kimutatható gazdasági-társadalmi fejlődést elérni lefedettségünkön.

8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

5.A pályázatok kiválasztásával és a HACS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása a KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontjának teljesítésével[2] (a folyamatábra segíti a megértést).

Figyelem: Az 5.) pontot a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.

8.A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása.

Figyelem: A 8.) pontot a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.

1. A HACS és munkaszervezetének jogi formája, a megalakulás dátuma, fő tevékenységi körök.

A LEADER Helyi Akciócsoport Nonprofit formában kezdte meg a működését 14 települési lefedettséggel 2008-ban. Az 54/2011. VM rendelet alapján 2012. április 30-át követően a LEADER HACS

[2] KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontja szerinti követelmény a „hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a műveletek kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetetlenséget, biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják”

címmel kizárólag egyesület rendelkezhetett. Éppen ezért a nonprofit formában működő LEADER HACS címmel rendelkező gazdasági társaság illetékességi területén a közösség szándékának értelmében új HACS-ot szerveztek (működési elszámolási problémák és a nonprofit szervezet menedzsmentjének túlköltekezése miatt) a rendeletben meghatározott feltételek betartása mellett, hogy jogosulttá váljon a LEADER HACS címre. Az alakuló közgyűlés 2011. szeptember 15.-én megtörtént. Az Egyesületet a Heves Megyei Bíróság 2011. december 29-vel bejegyezte és a végzés 2012. január 17-én jogerőre emelkedett.

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület 2012.05.15.-i dátummal 4 fő munkavállalót foglalkoztatott: 1 fő munkaszervezet vezető, 1 fő munkaszervezet-vezető helyettes, 1 fő ügyintéző és 1 fő ügykezelő munkakörben került alkalmazásba. 2012. augusztus 31.-i dátummal az ügykezelő munkakörben foglalkoztatott munkaviszonya megszűnt (külföldi munkavállalás), így a munkaszervezet 3 fővel látta/ látja el feladatait.

A Munkaszervezet az Egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, az Egyesület tevékenységét segítő iroda. Az Egyesület ügyintézését a Munkaszervezet látja el. Feladatai: a beérkezett és helyben keletkezett iratok, dokumentumok iktatása, ügyiratkezelése; ÚMVP támogatási kérelmek kezelése esetében azok elektronikus rögzítése, pontozási jegyzőkönyv készítése. A HACS a delegált feladatokat az MVH-val kötött delegálási szerződés alapján az MVH által jóváhagyott belső szabályozókban, végrehajtási kézikönyvekben, ellenőrzési segédletekben részletezett eljárásrend szerint látta el az MVH nevében eljárva. A kérelemkezelési és ellenőrzési tevékenységet az MVH által biztosított informatikai rendszerben (IIER) az eljárásrendekben előírt módon végezte. Segítette az MVH által végzett felülvizsgálati tevékenységet.

2. A HACS összetétele

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület 2011-ben 47 taggal alakult meg: 14 önkormányzat, 19 civil szervezet és 14 vállalkozás részvételével. Az Egyesület megalakulása során elsődleges szempont volt az illetékességi terület fejlesztése a tagokkal közösen, alulról szerveződve. Tagfelvételre 4 alkalommal került sor: a civil szférából 5 civil szervezet, az üzleti szférából 3 vállalkozás kérte felvételét a tagság soriba. A közigazgatás átszervezése következtében –a járásokhoz igazodva - 2014-ben 2 önkormányzattal bővült tagságunk köre. 2014-ben egy tagot (egyesület) töröltünk a tagsági nyilvántartásból az adott civil szervezet megszűnésének okán. Így a jelenlegi taglétszám 56, ahol a közszféra 16 taggal (28,57%), a civil szféra 23 taggal (41,07%) és az üzleti szféra 17 taggal (30,36%) van jelen. A tagság bővülése mindenképpen arra utal, hogy az illetékességi területen belül meg vannak elégedve az Egyesület tevékenységével, munkájával, azzal kapcsolatban megfelelően informálják a tagokat, lehetőséget biztosítva a további fejlesztésekre, beruházásokra. A pontos információk időben történő továbbítása

lényeges feladat a tagság felé. A látható eredmények, a tagság pozitív tapasztalata okán növekedett és várhatóan tovább növekszik a taglétszám. (tagság listája mellékletben)

Az egyesület szervezetei tekintetében (Közgyűlés, Elnökség, Felügyelő Bizottság, Döntéshozó Bizottság, Helyi Bíráló Bizottság) összességében elmondható, hogy aktívan részt vettek/vesznek az Egyesület munkájában, feladatukat felelősségteljesen végzik. Nem csak a taglétszám bővülése mutatja a HACS társadalmi elfogadottságát, hanem a tagok szerepvállalása is. Az aktív részvétel is azt jelzi, hogy fontos és fontosnak is tartják szerepvállalásukat a térség fejlesztésében. Mindezek mellett kiemelendő, hogy a HACS ösztönzi a települési együttműködést, a közös projektek megvalósítását, illetve a civil szervezetek, vállalkozások aktív részvételét a különböző beruházások, fejlesztések megvalósításában is.

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület alakuló **közgyűlése** 2011. szeptember 15.-én volt. Az alakuló közgyűlés célja az Eger Vidék Kincsei Egyesület megalakítása az 54/2011. VM rendeletben (továbbiakban rendelet) előírtaknak megfelelően, mely bírósági bejegyzés után „LEADER HACS címre" pályázhat az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóságánál. Az alakuló közgyűlés teljes területre vonatkozott és határozatképes volt az első alkalommal.

A közgyűlést az elnök írásban hívja össze, mely történhet elektronikusan is. Szabályszerű az összehívás akkor, ha a tagok az ülésről legalább nyolc nappal az ülés időpontját megelőzően írásban értesülnek. A napirendeket a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák. A közgyűlést az egyesület székhelytelepülésén lévő helyszínre kell összehívni.

A közgyűlésen az elnök, akadályoztatása esetén az alelnök, mindkettő akadályoztatása esetén egy elnökségi tag elnököl. A közgyűlés hatáskörébe tartozik különösen: az alapszabály elfogadása és módosítása, az SZMSZ elfogadása és módosítása, éves költségvetés meghatározása és elfogadása stb. (feladatait tételesen az Alapszabály 6.§ (2) bekezdés tartalmazza).

Az **Elnökség** az Egyesület, közgyűlése által megválasztott személyekből álló ügyvezető, döntéshozó szerve, mely 8 főből áll. Minden szférából legalább 1 tag választandó az Elnökségbe úgy, hogy tagságán belül a civil és az üzleti szféra együttes aránya legalább 60% legyen, de egyik szféra aránya se haladja meg a 49%-os arányt. Az elnökségi tagjelölteket a tagok javasolják. Az Elnökség tagjai az Egyesület vezető tisztségviselői.

A jelöltek közül a Közgyűlés 5 éves időtartamra, nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel választja az Elnököt, továbbá az Elnökség tagjait, az Alelnököket. Az Elnök a Közgyűlés által a megjelent tagság egyszerű többségével, nyílt szavazással öt év időtartamra választott vezető tisztségviselő, aki az

Egyesület szervezetének képviseletére önállóan jogosult vezetője. A Közgyűlés két Alelnököt választ, a megjelent tagság egyszerű többségével, nyílt szavazással öt éves időtartamra.

A jelenleg is fennálló elnökség összetétele a következő:

- taglétszám szférák szerinti megoszlása: 3 fő (37,5%) közszféra, 3 fő (37,5%) civil szféra, 2 fő (25%) üzleti szféra

Az Elnökség saját ügyrendje szerint működik, de legalább félévente egy alkalommal ülésezik. Az Elnök hívja össze és az Elnök vezeti le az elnökségi üléseket. Az Elnökséget írásban kell összehívni, a tervezett napirend megjelölésével, a tervezett időpont előtt legalább 8 nappal. Az Elnökség határozatképes, ha a szabályszerű értesítés után az elnökségi tagok legalább 50%-a és még 1 elnökségi tag jelen van. Minden elnökségi tagot egy szavazat illet meg. Az elnökség üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a Felügyelő Bizottság Elnökét. Az Elnökség az elébe vitt kérdésekben egyszerű többséggel dönt. Szavazategyenlőség esetén a határozati javaslatot el nem fogadottnak kell tekinteni. A szavazás módja minden esetben nyílt. Az Elnökség ülései nyilvánosak.

Az Elnökség feladatai és jogkörei közé tartozik minden, amit a Közgyűlés hatáskörébe utalt, valamint egyéb döntési jogkörökben, amely nem igényli a Közgyűlés összehívását: képviselő delegálása egyéb szervezetbe, munkaszervezet vezető kiválasztása, döntés azon ügyekben, amelyet az Alapszabály vagy jogszabály nem a Közgyűlés vagy más egység hatáskörébe utalt. Javaslatot tesz tag személyére, határoz tagság törléséről, elkészíti az éves beszámolót, SZMSZ-t, ezek módosítására javaslatot tesz. Ellát minden feladatot, amelyet az IH a Döntéshozó Testület hatáskörébe utal, megállapítja a pályázatok támogatási rangsorát.

Elnök főbb jogai és kötelességei közé tartozik az Elnökség és Közgyűlés munkájának szervezése, ülések összehívása és levezetése. Intézkedik és dönt a Közgyűlés és Elnökség által hatáskörébe utalt ügyekben, felügyeli az Egyesület gazdasági ügyeit, tevékenységéről beszámol az Elnökségi üléseken. Felvilágosítást ad az Egyesület tevékenységéről, gondoskodik a határozatok végrehajtásáról, az uniós és nemzeti intézkedések által szabályozott feladatok ellátásáról, a működéssel kapcsolatos kifizetési kérelmek benyújtásáról.

Az **Alelnökök** az Elnök akadályoztatása esetén teljes hatáskörben helyettesíthetik az Elnököt, kötelesek az Elnök feladatait maradéktalanul ellátni.

A Közgyűlés az Egyesület működésének és gazdálkodásának ellenőrzése céljából **Felügyelő Bizottságot** hoz létre. A Felügyelő Bizottság csak a Közgyűlésnek alárendelt testület. A Felügyelő Bizottság 3 tagú, az Elnököt és a 2 tagot a Közgyűlés választja a megjelent tagság létszámához viszonyított 2/3 többséggel, nyílt szavazással, közvetlen választással, 5 éves időtartamra. A Felügyelő Bizottság üléseit

szükség szerint, de legalább évente egyszer tartja. A Felügyelő Bizottság üléseit a Bizottság Elnöke hívja össze, a Közgyűlés összehívására vonatkozó eljárás szerint. Az ülés határozatképes, ha azon a Bizottsági tagok 2/3-a jelen van. A Felügyelő Bizottság döntéseit, határozatait nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

Az Egyesület Felügyelő Bizottsága a megalakulása óta állandó létszámmal és tagsággal működik. A 3 tagú bizottságból 1 fő a közszférából (33,333%), 2 fő (66,667%) a civil és üzleti szférából került megválasztásra. Mindhárom tag más-más településen működő szervezet, vállalkozás képviselője.

Felügyelő Bizottsági ülés minden évben 1 alkalommal kerül összehívásra a Közgyűlés időpontja előtt. Az ülések fő témája a pénzügyi beszámoló, könyvvizsgálói jelentés vizsgálata volt. A bizottsági ülés napi rendi pontjaihoz tartozó anyag mindenesetben korábban került kiküldésre. A bizottsági ülésen a tagok megvitatták az esetlegesen felmerülő kérdéseket, s összefoglalva terjesztették a Közgyűlés elé elfogadásra. Feladatai különösen: egyesület pénz-és vagyonkezelésének vizsgálata és véleményezése, éves mérleg felülvizsgálata, bizonylati fegyelem betartásának ellenőrzése stb.(feladatait tételesen az Alapszabály 10.§(7) bekezdése tartalmazza).

Nem jöttek létre külön egységek, szakmai/munkacsoportok, hiszen a HACS lefedettsége optimális méretű, hasonló gazdasági/társadalmi helyzettel bíró, ezáltal egységesen kezelhető.

A LEADER HACS illetékességi területéről tag személyére az Egyesület tagjai és az Elnökség javaslatot tehetnek. A felvételi eljárás a tagjelölt belépési nyilatkozatának az Elnökséghez való eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges az Egyesület legalább két tagjának írásos ajánlását. A tagfelvétel korlátozásmentes, ami azt jelenti, a LEADER HACS illetékességi területéről a rendeletben meghatározott tagsági követelményeknek megfelelő természetes vagy jogi személyek esetében az üzleti szféra, a civil szféra és a közszféra képviselőinek szabad a csatlakozása, a LEADER HACS-hoz legalább két tag ajánlásával. A tagfelvétel során azonban figyelembe kell venni az egyesület működésével kapcsolatos vonatkozó jogszabályokat.

<u>A tagok kötelezettségei</u>:

- az Egyesület céljainak megvalósításában való aktív közreműködés
- az Egyesület alapszabályának rendelkezéseinek betartása
- a tagdíj rendszeres befizetése
- az Egyesület erkölcsi támogatása, a kívülállók tájékoztatása annak feladatáról, jellegéről
- nem veszélyeztetheti az egyesület céljának megvalósítását

A tagsági viszony megszűnhet kilépéssel, törléssel, kizárással, természetes személy halálával és jogi személy megszűnésével.

Kizárással, ha a tag jogszabályt, az Egyesület alapszabályát vagy közgyűlési határozatát súlyosan vagy ismételten sértő magatartása esetén a Közgyűlés – bármely egyesületi tag vagy egyesületi szerv kezdeményezésére – a taggal szemben kizárási eljárást folytathat le. A Közgyűlés határozattal kizárhatja továbbá azt a tagot, aki az Egyesület céljainak megvalósítását jelentősen veszélyezteti, vagy azzal ellentétes magatartást tanúsít. A Közgyűlés a megjelentek 2/3-os többségével dönt a kizárásról. A döntés ellen fellebbezésnek helye nincs. Jogorvoslatra a szervezet székhelyén működő Megyei Bírósághoz lehet fordulni.

3. A HACS tervezett szervezeti felépítésének bemutatása:

7.sz.ábra

4. Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása:

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület legfőbb szerve a **Közgyűlés**. A Közgyűlés hatáskörébe tartozik az alapszabály elfogadása és módosítása, az SZMSZ elfogadása és módosítása, az Egyesület megszűnésének vagy más egyesülettel egyesülésének kimondása, a tagdíj mértékének megállapítása, az éves költségvetés meghatározása és elfogadása, Elnökségi éves beszámoló elfogadása, tagfelvételi kérelmekkel kapcsolatos döntések, Felügyelő Bizottság működési szabályzatának és ügyrendjének meghatározása. Döntés minden olyan ügyben, amit a jogszabály, az

Alapszabály a Közgyűlés hatáskörébe utal, vagy amelyet az Elnökség a Közgyűlés elé terjeszt. Feladata az elnök, alelnökök és az elnökség, felügyelő bizottság megválasztása, visszahívása, az Egyesület által kidolgozott hosszú-és középtávú fejlesztési program és módosításainak elfogadása, a számviteli éves beszámoló elfogadása, megszűnés elhatározása, tisztségviselők lemondásának elfogadása. A Közgyűlés az Elnökség hatáskörébe utalhat olyan feladatokat, melyekre a jogszabályi háttér lehetőséget ad (pl SZMSZ elfogadása, tagdíj meghatározása stb.).

A **Felügyelő Bizottságot** a Közgyűlés hozza létre az Egyesület működésének és gazdálkodásának ellenőrzése céljából. A Felügyelő Bizottság a Közgyűlésen beszámol tevékenységéről.

Az **Elnökség** hatáskörébe tartozik a hatáskörébe utalt feladatok ellátása, valamint a Közgyűlés összehívását nem igénylő egyéb döntési jogkörök: képviselőt delegálhat egyéb szervezetbe, kiválasztja a Munkaszervezet vezetéséért felelős munkaszervezet vezetőt, dönt az Egyesület ügyeiben, amelyet az alapszabály vagy jogszabály nem kizárólag a Közgyűlés hatáskörébe utal. Javaslatot tesz tag személyére, határoz tag törlése ügyében, elkészíti az éves beszámolót. A Közgyűlés által Elnökségre delegált feladat az SZMSZ elkészítése és módosítása, pályázatok rangsorának megállapítása. Az Elnökség feladata továbbá a pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása, a támogatás szükségességének mérlegelése; a pályázatok kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése. Az Elnökség – Közgyűlés által delegált feladatként- látja el a HFS tervezésével és elkészítésével kapcsolatos szervezői, koordinálói feladatokat is.

Az **Elnök** a Közgyűlés által megválasztott vezető tisztségviselő. Feladatát és kötelességeit az Alapszabály 7.§ (4) pontja rögzíti. A Közgyűlés két **alelnököt** választ, akik az Elnök akadályoztatása esetén annak helyettesei. Az Egyesületnek rendes tagjai lehetnek. A **tagok** kötelezettsége az Egyesület céljainak megvalósításában való aktív közreműködés, Egyesület alapszabályban foglalt rendelkezéseinek betartása, a tagdíj rendszeres befizetése, Egyesület erkölcsi támogatása, kívülállók tájékoztatása.

A **Munkaszervezet** az Egyesület ügyviteli, adminisztratív szervezete, az Egyesület tevékenységét segítő iroda. A Munkaszervezet munkáját a munkaszervezet vezető irányítja. A munkaszervezet vezető kiválasztásáról az Elnökség gondoskodik. A munkaszervezet vezető gondoskodik a munkaszervezet vezetéséről, gyakorolja a munkáltatói jogokat a dolgozók vonatkozásában, eljár és dönt a Közgyűlés és Elnökség által hatáskörébe utalt ügyekben.

A munkaszervezet kiemelt feladata:

- a helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve a projektirányítási képességeik fejlesztését. Az Eger Vidék Kincsei Egyesület fontos feladatának tekinti az együttműködések létrejöttét, az együttműködéseket célzó projektek támogatását, a hálózatosodást, klaszteresedést. A fő cél a szervezeti formába tömörített sokszintű és sokszínű együttműködések generálása, amely ágazati, térségi elveken alapulva is szerveződhet (közös szolgáltatások, fejlesztések, innovációk kialakításában; térségi és regionális versenyképesség fokozásában; tudásbázis növelésben, tapasztalatcserék kialakításában; szaktudás növelésében, rugalmas információáramlásban).
- feladata a pályázatok kiválasztása során összhang biztosítása a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiával. Megvizsgálandó, hogy a támogatni kívánt művelet az adott stratégiai célértékhez milyen módon járul hozzá, elősegíti-e azt.
- pályázatok kiválasztása esetén a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok betartása. Az összeférhetetlenség szabályainak betartása mellett biztosított azon feltétel, hogy a döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szervnek nem minősülő partnerek adják.
- Elnökség által delegált feladata a pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása és az összhang biztosítása a közösségvezérelt fejlesztési stratégiával, valamint a támogatás szükségességének mérlegelése.
- Pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítése és közzététele
- Támogatási kérelmek befogadása és értékelése
- Monitoring rendszer működtetése, egyedi értékelési tevékenység
- Helyi Akciócsoport pályázatának elkészítése, végrehajtása más Operatív Program forrásaira vonatkozóan

Összefoglalva tehát, az Eger Vidék Kincsei Egyesület főbb feladatai:

- menedzsment, a partnerség működtetése;
- pályázók segítése, pályázatkezelés, döntéshozás;
- animáció, társadalom- és gazdaságszervezés;
- képviselet és kapcsolattartás külső szervezetekkel, a végrehajtás többi szintjével;
- térségi stratégiai gondolkozás elősegítése, HFS tervezése;
- a HFS megvalósulásának és az egyes projekteknek monitoringja és értékelése – visszacsatolás és tanulási folyamat működtetése

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület minden szervezeti egységére egyaránt vonatkozik az a szabály, hogy a szervezeti vagy munkafolyamatoknál az alábbi alapelvek érvényesülését maradéktalanul biztosítani kell:

- Nyitottság elve (az egyének, csoportok, közösségek közvetlenül kereshetik fel)
- Átláthatóság elve (az Egyesület irányítása és működése tekintetében valamennyi információ minden érdeklődő számára hozzáférhető)
- Megkülönböztetéstől mentes döntéshozatal (tárgyilagos, helyi fejlesztési stratégia megvalósítását elősegítő projektek támogatása)
- Elszámoltathatóság a tagok és IH felé (a jogi keretrendszer betartása, a beszámolási kötelezettség, a szervezeti felépítés, a stratégia, az eljárások és a tevékenységek)
- Arányos képviselet biztosítása a döntéshozatalban

5. *A pályázatok kiválasztásával és a HACS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása a KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontjának teljesítésével[3] (a folyamatábra segíti a megértést).*

Figyelem: Az 5.) pontot a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.

6. A helyi fejlesztési stratégia megvalósítását szolgáló humán erőforrás (képzettség, tapasztalat, készségek) bemutatása az elvégzendő feladatok tükrében.

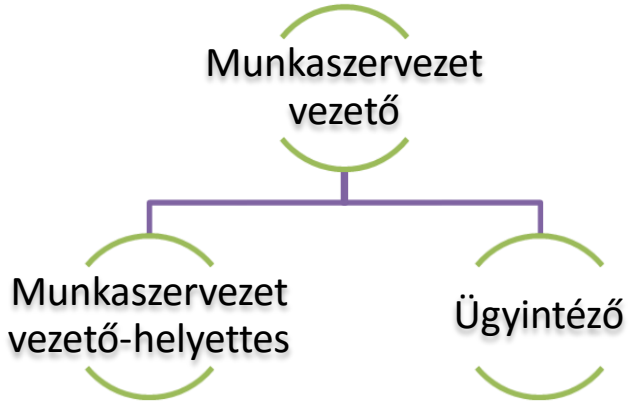

8.sz.ábra

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület munkaszervezete 2012. május 10.-től 4 fővel, majd szeptember hónaptól 3 fővel működik. A munkaszervezet kiemelt feladata a térségi animáció, projektgenerálás, a munkaszervezethez beérkező projektötletek pályázattá érlelésének segítése, a potenciális pályázók segítése a pályázatok összeállításában és az elszámolásokban, monitoring, értékelés. A HACS adminisztrációs feladatainak ellátása.

[3] KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontja szerinti követelmény a „hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a műveletek kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetetlenséget, biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják”

A munkaszervezet vezető az Elnökség illetve egyéb jogszabályok alapján a delegált feladatokat maradéktalanul ellátja. Feladata megtenni mindent az Egyesület üzleti, szakmai tevékenységének támogatása, fejlesztése és bővítése érdekében és mindenkor, minden tekintetben betartani az Egyesület megfelelő és jogszerű utasításait és előírásait. Irányítja a munkaszervezet tevékenységét, felelős a HFS tervezési folyamat menedzseléséért, a HFS hatékony megvalósításáért, a munkaszervezet napi működtetéséért. Részt vesz a döntés előkészítésben, támogatva az értékelő bizottság munkáját. Felterjeszti a pályázatokat döntésre, részt vesz a munkaszervezet feladatainak ellátásában. Beszámolási kötelezettsége van az Elnökség/elnök felé. Az egyesület szakmai képviselete (más szervezetek, média felé).

Munkaszervezet vezető képzettsége:

- Gazdasági mérnök üzemgazdasági szakirány (1999)

- Közigazgatási szakvizsga (2006)

Munkaszervezet vezető szakmai tapasztalata:

Falugazdász, operátor – FVM Földművelésügyi Hivatal (2001-2004)

Kérelemkezelési szakreferens- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (2004-2012)

Vidékfejlesztési referens – Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (2014-2015)

Munkaszervezet vezető- Eger Vidék Kincsei Egyesület (2012-)

Munkaszervezet vezető-helyettes és ügyintéző munkavállaló köteles végrehajtani a munkaszervezet vezető által – Egyesülettel és HFS-val kapcsolatban – kiadott feladatokat. A részletes munkaköri feladatokat és kötelezettségeket a munkaszerződés munkaköri leírása tartalmazza.

Munkaszervezet vezető-helyettes képzettsége:

- Képesített könyvelő, vállalati tervező, statisztikus (1991)
- Könyvtáros (2005)
- Igazgatásszervezés (2013-)

Munkaszervezet vezető helyettes szakmai tapasztalata:

Pénzügyi tanácsadó – Provident Pénzügyi Zrt. (1995-2001)

Munkaszervezet vezető-helyettes – Eger Vidék Kincsei Nonprofit Kft. (2008-2012)

Munkaszervezet vezető-helyettes, ügyintéző- Eger Vidék Kincsei Egyesület (2012-)

Ügyintéző képzettsége:

- Történelem szakos bölcsész és tanár (2008)
- Közgazdász (pénzügy-számvitel) (2011-)

- Mérlegképes könyvelő (2015-)

***Ügyintéző szakmai tapasztalata**:*

Ifjúságsegítő, mentor, irodavezető – Konszenzus Alapítvány Ifjúságsegítő Szervezete (2009-2011)

Mentor, ügyintéző – Konszenzus Alapítvány Heves Megyei Szervezete (2011)

Ügyintéző – Eger Vidék Kincsei Egyesület (2012-)

A munkaszervezet vezető-helyettes 2008-tól részt vesz a LEADER HFS-ek tervezésében, aktualizálásában. A munkaszervezet vezető és az ügyintéző 2013-ban részt vett a LEADER HFS aktualizálásában. Továbbá a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció összeállításában is részt vett a LEADER HACS, javaslatai beépítésre kerültek.

A munkaszervezet vezető e mellett 2 megyei, kisvárosi ITS szakmai véleményezését hajtotta végre (Bélapátfalva, Füzesabony).

A Helyi Fejlesztési Stratégia fontos eleme az animáció: az érintettek „összekapcsolása", közös megértés és értékrend kialakulásának elősegítése a jövőbeli közös munkához, továbbá konkrétan cselekvés a közös célok eléréséért. Vagyis mobilizálás, képessé tétel, aktivizálás a HFS céljainak megvalósítása érdekében. Ez a tevékenység azért lényeges elem, hiszen az értékelések alapján az ezzel járó kapacitásfejlesztéssel érhető el a legjelentősebb térségi hatás, a részvétel növelésével válhatnak egy térség fejlesztési erőfeszítései fenntarthatóvá, amelyre maguk az ott lakók igényei, érdekei és elköteleződése a biztosíték. Az animáció olyan tevékenységek kezdeményezése, amely későbbi együttműködéseket és más szervezetek által megvalósítandó projekteket alapoz meg. A térségi animáció és projektfejlesztéssel kapcsolatban az Eger Vidék Kincsei Egyesület a kezdeményező, tervező, szervező (összehozza a potenciális partnereket), közelíti az álláspontokat, finanszírozza a megalapozó megvalósíthatósági tanulmányokat, szakmai inputokat az elinduláshoz, otthont ad új, később önállósuló szervezeteknek (infrastruktúra és humán kapacitás) stb.

7. A működés fizikai feltételeinek bemutatása:

Az egyesület jelenleg az Egri Kistérségi Többcélú Társulás tulajdonát képező ingatlanban bérel irodahelyiséget: munkaszervezet vezető iroda (21,68m^2), titkárság (21,18m^2), tároló (2,98m^2). Az épületben megtalálható továbbá teakonyha, WC, valamint konferenciaterem, amelyet szintén használhat a munkaszervezet, de az nem képezi a bérleti szerződés tárgyát. A munkaszervezet rendelkezik a működéséhez, jogcímbirtokosságához kapcsolódó tárgyi feltétellel. A munkavállalók részére biztosítva van 1-1 db laptop, mobiltelefon. Az iroda az alábbi tárgyi eszközökkel rendelkezik:

- multifunkcionális nyomtató (fénymásolás/nyomtatás/scannelés)
- vezetékes telefon és fax készülék
- technikai védelem (vagyonvédelmi átjelzés)
- beépített tűzjelző rendszer
- beléptető rendszer
- behatolás-jelző
- kézi vonalkód olvasó
- Windows XP/Vista operációs rendszer, vírusvédelem
- digitális fényképezőgép
- etikett nyomtató
- postafiók
- bélyegző (dátum/érkeztető/díjhiteles/cég/tértivevény)
- kávéfőző, mikrohullámú sütő, vízforraló, hűtő, projektor
- irodabútor

Az irodabútort, kávéfőzőt, mikro-t, vízforralót, és hűtőt a lefedettségen korábban működő nonprofit kft. adta ingyenes használatba, mely eszközök üzemeltetési ideje lejárt, így azokat bármikor elszállíthatják a HACS irodából MVH egyeztetéssel.

8. *A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása.*
Figyelem: A 8.) pontot a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.

8.4. Kommunikációs terv

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület a 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozóan az alábbi kommunikációs tervet fogalmazza meg.

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület kiemelt kommunikációs célja, az illetékességi területén élők tájékoztatása a Vidékfejlesztési Program és ahhoz kapcsolódó pályázati/fejlesztési lehetőségekről; az Egyesület bemutatása, tevékenységének megismertetése a lakossággal; tapasztalat és információcsere más akciócsoportokkal, külföldi partnerekkel.

Belső kommunikáció:

Az Eger Vidék Kincsei Egyesület kiemelt figyelmet fordít a belső kommunikáció meglétére és annak megfelelő minőségére. A megfelelő belső kommunikáció feltétele a térségben élők hatékony és magas színvonalú tájékoztatásának. Ennek érdekében a HACS tagjai, vezetősége, munkaszervezete több kommunikációs csatornát is használ, ahol a kétirányú információáramlás szabadon történhet. A belső kommunikáció során használt eszközök:

a/ személyes kommunikáció (megbeszélés, tájékoztató, beszámoló stb.)

b/ telefon

c/ internet, elektronikus levelezés

d/ levélküldemény (posta)

Külső kommunikáció:

A külső kommunikáció meglétének célja, hogy azon térségi szereplők is megismerjék az Eger Vidék Kincsei Egyesületet, működését, céljait, a fejlesztési lehetőségeket stb., akik közvetlenül nincsenek kapcsolatban az Egyesülettel (nem tagok stb.). A külső kommunikáció eszközei:

a/Eger Vidék Kincsei Egyesület logója, amely az Egyesületet jelképezi, segíti a megismertetést.

b/Médiában, sajtóban, települési honlapokon történő megjelenés (hírek, események, projekttájékoztatók)

c/A működési területen nyilvános fórumok szervezése (felhívásokhoz, intézkedésekhez, projektmegvalósításhoz kapcsolódóan)

d/Önálló honlap működtetése (helyi közösséggel kapcsolatos információk). A honlapon elérhetővé válik az elfogadott HFS, megjelent pályázati felhívások és a hozzájuk kapcsolódó hatályos jogszabályok, ügyfélnek szóló dokumentumok.

A honlap üzemletetését és karbantartását az Egyesület megbízási szerződés alapján biztosítja.

Mind a külső és belső kommunikáció meglétét biztosítja a tanácsadó ügyelet (személyes tanácsadás), és munkaidőben a telefonos ügyfélszolgálat működtetésének lehetősége a felkészülési, benyújtási, megvalósítási időszakban.

A HACS tevékenységével és működésével kapcsolatos dokumentumok (alapszabály, számviteli beszámoló stb.) nyilvános dokumentumok, amelyek a honlapon is elérhetőek. Az Egyesülettel kapcsolatos hírek, információk minden esetben haladéktalanul megküldésre kerülnek az Elnökség valamint tagság felé (elektronikus úton), illetve megjelenik a honlap hírfolyamában is. Az Egyesület minden beérkező és kimenő levelét iktatja, arról másolatot készít. A beérkező, választ igénylő megkeresések esetében legfeljebb 8 napon belül írásban reagál az Egyesület elnöke, munkaszervezet vezetője.

Az Egyesület működésével, tevékenységével kapcsolatos megfelelő mértékű és minőségű kommunikáció fenntartása kiemelt feladata az Elnökségnek és a munkaszervezetnek. A munkaszervezet vezető utasítása szerint járnak el a munkaszervezet munkavállalói a kommunikációs feladatok ellátása területén.

Az Egyesület a HFS megismertetésével, népszerűsítésével kapcsolatban az alábbi kommunikációs feladatokat hajtja végre:

- Személyes kommunikáció (tagok, elnökség)
- Elektronikus levelezés
- Nyilvános fórum megtartása (illetékességi terület szereplői)
- Honlap (nyilvánossá és elérhetővé teszi az IH által elfogadott Helyi Fejlesztési Stratégia dokumentációt)
- Médiában történő megjelenés (hivatkozással a honlapon megtalálható HFS-re)

HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve:

1. Előzetes tájékoztatás 2014-2020-as programozási időszakról
a. Nyilvános fórumok az illetékességi terület minden településén
b. Projektötletek begyűjtése
c. Polgármesteri Kerekasztal összehívása
d. Megbeszélés a SZETA képviselőjével, valamint a kisebbségi önkormányzatok vezetőivel
2. HFS folyamatos készítése
3. Előzetes HFS megismertetése az Egyesület tagságával, Közgyűlés általi elfogadása
4. Iránymutatások alapján előzetes HFS módosítása, kiegészítése
5. Végleges HFS elkészítése, Közgyűlés általi elfogadása, megküldése az IH részére
6. IH által elfogadott HFS nyilvánossá tétele (elektronikus levelezés, honlap)

Kommunikációs tevékenység pénzügyi terve:

A fentebb említett kommunikációs tevékenységek közül az alábbi eszközök alkalmazása jár pénzmozgással:

- postai levelezés (évi 58 000 Ft)
- nyilvános fórumok megtartása (évi 80 000 Ft)
- Honlap üzemeltetés (megbízási szerződés alapján évi 12.000 Ft)
- Médiában történő megjelenés (évi 150 000 Ft)

A tevékenység költségvonzata éves szinten mintegy 300 000 Ft.

8.5. Monitoring és értékelési terv

Ebben a fejezetben a HFS elvárt eredményeinek mérésére és a visszacsatolásra vonatkozó mechanizmusokat, a HACS szinten tervezett tevékenységeket fejtsék ki az alábbi kérdések mentén: Az indikátorok definiálása a célok meghatározásánál és az intézkedés leírásoknál megtörtént. Ebben a fejezetben az adatok forrását, a begyűjtés módját és gyakoriságát adják meg mutatónként.

1. *Hogyan és milyen gyakorisággal tervezik a monitoring adatok feldolgozását és a feldolgozásból származó információ visszacsatolását a HFS megvalósításába?*
2. *Milyen gyakorisággal és milyen módszerrel tervezi a HACS értékelni a saját teljesítményét (pl. forrás-felhasználás, animációs tevékenység eredményei, saját szervezeti és szakmai fejlődés, fenntarthatóság, egyéb célok teljesülése stb.)?*
3. *Hogyan történik a felülvizsgálatok és értékelések eredményének kommunikálása és terjesztése?**Figyelem: A 8.5 fejezetet a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.***

9. Indikatív pénzügyi terv

Ebben a fejezetben a HFS fejlesztési és a HACS működés és animáció forrásfelhasználásának ütemezését mutassák be az alábbi táblázatok kitöltésével. A táblázatban a tervezett kötelezettségvállalást jelenítsék meg. A HACS működési és animációs költségei nem haladhatják meg az IH által az egyes HFS-ek megvalósítására megítélt forrás 15%-át. A sorok száma bővíthető. A táblázatban a teljes közpénzt (EU és nemzeti társfinanszírozás összege) szerepeltessék. A táblázatokat Excel formátumban is töltsék ki a mellékelt sablonban és külön fájlként nyújtsák be.

Figyelem: HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezését a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.

70

A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

		Forrás: EMVA LEADER 19.2 alintézkedés						
Ssz.	**Az intézkedések megnevezése**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Összesen**	**%**
1	Helyi mikrovállalkozások szolgáltatásfejlesztése	170,85						50
2	Élhetőbb települések kialakítása	164,85						48,2
3	Civil szervezetek eszközfejlesztése		4					1,2
4	Közösségfejlesztő animátor képzés		2					0,6
5								
	Összesen	335,7	6					341,7

10.sz.táblázat

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	Forrás: EMVA LEADER 19.4 alintézkedés					
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Összesen**
Működési költségek						
Animációs költségek						
Egyéb tervezett bevételek[4]						
Összesen						

11.sz.táblázat

[4] Pl. tagdíj, önkormányzati hozzájárulás stb.